

Naročnina

za državo SHS:
na mesec Din 20
za pol leta 120
za celo leto 240

za inozemstvo:
mesečno Din 30

Sobotna izdaja:
celoletno

v Jugoslaviji Din 60
v inozemstvu 80

SLOVENE

S tedensko prilogo „Ilustrirani Slovenec“

Cene inseratov:

Enostolpna petilna vrsta
mali oglasi po Din 1'50 in
Din 2'—, večji oglasi nad
45 mm višine po Din 2'50,
veliki po Din 3'— in 4'—,
oglasni v uredniškem delu
vrstica po Din 6'—.

Pri večjem naročilu popust.

Izhaja vsak dan izveniški
ponedeljka in dneva po
prazniku ob 4. uri zjutraj.

Poslilina plačana v gotovini.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Čekovni račun:
Ljubljana 10.650 in 10.349 (za inserate) Sara-
jevo 7.563, Zagreb 59.011, Praga in Dunaj 24.797.

Zločin in kazen.

Človeška družba deli dejanja posameznih svojih članov po svoji vsakokratni moralni stopnji na dobra in slaba. Dobra dejanja hvali in slavi in jih stavlja potomcem za vzgled, slaba dejanja pa graja, obsoja in kaznuje, včasih celo s smrtjo.

Ni naš namer presojati na tem mestu, ali je človeška družba opravičena kaznovati izvestne zločine s smrtjo. To je resen in težek problem, ki ga je treba reševati po temeljiti, vsestranski presoji in predelavi. Opozoriti hočemo le na en sam problem, ki se nam po izrekih tolikih smrtnih obsodb v najnovejšem času sam od sebe vriva, in to je vprašanje, kakšne dolžnosti mora prevzeti nase človeška družba napram posamezniku, če si lasti pravico, vzeti posamezniku za kazen tudi njegovo življenje?

Ko je francoski parlament pred leti razpravljati zakonski predlog, naj se smrtna kazen odpravi, se je oglasil nek poslanec z medklicem: Naj s tem principom prično najprej gospodje roparji sami! Ta izrek je navidezno duhovit, pozabil pa je gospod poslanec povedati, ali tudi družba kaj pomaga gospodom roparjem, da prenehajo z ubijanjem?

Težke zločine zagrešajo ljudje navadno v afektu, v izbruhu svoje strastnosti. Mirni in nerazburjeni ljudje redkokdaj težko greše proti kazenskemu zakoniku. Ali človeška družba kaj stori, da pomaga ljudem do miru in do duševnega ravnotežja?

Današnja človeška družba stori v tem pogledu jako malo. Dandanes dorašča na svetu na tisoče otrok brez vsake vzgoje. Kamorkoli se ozre oko, vidi dovolj nemarnosti v tem oziru. Stariši nimajo časa, ker morajo skrbeti za kruh, družba pa zmanjše z rameni in pravi: Kaj mi mar? In se tolaži z besedami: Saj niso moji! Toda takrat, ko se bo iz zanemarjenega in nevzgojenega dečka razvil zločinec, takrat pa bo vstala človeška družba in bo govorila na sodnikova usta: Ti, zločinec, si tudi član človeške družbe in ker si član človeške družbe, te imam pravico obsoditi! A takrat, ko je bil čas nedoraščlo drevesce upogniti, slaba prirojena otroška nagnjenost krotiti in brzdati in ustvarjati močne ovire zlu in postavljati krepke opore dobremu v mladi duši, takrat človeška družba navadno ne reče, da je običajno po krivdi človeške družbe zanemarjeno in podivjano dete tudi član človeške družbe.

Človeška družba pusti na milijone starišev stradati, čeprav zraste vsako leto na svetu toliko hrane, da bi zemlja lahko preredita še stokrat več ljudi kot jih je, in jih goni na težko delo, da morajo zanemarjati vzgojo svojega potomstva. Tisti del človeške družbe, ki ima v rokah vso moč in oblast, zagovarja in širi najokrutnejši materializem, ki vzbuja najhujše in najgrše strasti med onimi, ki so obsojeni na ponižanje in trpljenje in jim jemlje sistematično še edino tolažbo v njihovem trpljenju, ki jo daje vera in njeni moralni nauki. Surovi materializem človeške družbe, ki pozna samo živalsko uživanje brez duševne plemenitosti, pozna le samega sebe, in podira namenoma vse, kar bi mu utegnilo zbuditi spečo vest. Ali je potem čudno, da mora priti zločinec, da prebudi živajočo družbo in jo opomni na njene dolžnosti do vseh, tudi do onih, ki jih noče poznati prej, dokler ne postanejo zločinci?

Zločine rodi moderna družba sama in jih bo rodila, dokler bo taka, kakoršna je. Dokler bo cvetela korupcija in sebičnost, dokler bo trpelo neusmiljeno izmaganje ljudskih množic in strahovita brezbriznost za naraščajo, dokler bo družba metala moralo in veščot kot stare preostanke v kot, dokler bo živila samo razuzdanost, razkošje in potrata časa in denarja, bo producirala tudi zločince. Kazni, ki jih moderna družba izreka nad zločince, izreka družba sama nad seboj. To je najhujša samoobsodba človeške družbe, in kolikor hujše kazni izreka družba nad svojimi zločinci, toliko hujše obsoja sama sebe. S smrtno kaznijo izreka družba isto sodbo sama nad seboj.

Tega pa se družba ne zaveda. Če bi se tega zavedala, bi tudi pravočasno poskrbela, da njenim sodnikom ne bi bilo treba izrekat smrtnih obsodb. Tako pa družba v zločincih kaznuje samo sebe in to je kazen za njen lastni zločin.

PP-režim proti invalidom.

Belgrad, 27. maja. (Izv.) Invalidsko vprašanje je rešeno že v vseh državah in to na način, ki je dostojen teh največjih trpinov svetovne vojne. Kakor v mnogih drugih stvarih, tako tudi v tej najvažnejši zadevi igra naša država edino žalostno vlogo. Dasi ravno se to pereče vprašanje rešuje od prevrata sem, se danes nahaja na mrtvi točki. Največ krivde na tem ima dr. Žerjav in njegov predhodnik, ki sta to važno vprašanje postavila na dnevni red na tak način, da ga je lahko vsaka vlada izigravala, kar je dosedaj Pašić prakticiral. To neusmiljeno igranje je presekala Davidovičeva vlada, ki je kot prava zastopnica ljudske volje sprejela v svoj program poleg drugega najvažnejše vprašanje, invalidski zakon. V Belgrad je pozvala zastopnike invalidov, vojnih vdov in sirot, ter z njihovim sodelovanjem in v soglasju z njimi izdelala dober in odgovarjajoč zakon. Skupščina je sprejela njegovo nujnost ter ga takoj izročila posebnemu odboru. Baš ko je ta odbor sprejel zakon v celoti in bi bil potem sprejet od narodne skupščine po skrajšanem in nujnem postopanju, ter bi se bilo na ta način to vprašanje končno rešilo, so zakulisne intrige to človekoljubno delo onemogočile. Prišla je volivna borba, telkom katere so Žerjavovi agitatorji to vprašanje izrabljali. Mnogo invalidov jim je v resnici nasledilo. Kakor vse druge obljube, pa je tudi ta ostala volivna obljuba. Po volitvah se vlada niti zmenila ni za obupno vprašanje sirot. Začuda so invalidi, ki so pod vlado Davidovičevu neprestano in upravičeno revoltirali, sedaj molčali. Ta njihov molk opozicija ni hotela napačno tolmačiti, marveč je zvesta svojem programu presekala zasnovanje invalidov s strani Žerjava in drugih vlastodržcev. Včeraj je namreč predložila narodni skupščini načrt zakona o invalidih, ki ga je izdelala Davidovičeva vlada, ki je prvi in edini, kateri je v resnici zadostil zahtevam invalidov in vojnih sirot. Opozicija je predvsem zahtevala nujnost za razpravo o tem prepotrebem zakonu in skupščina je danes o tem razpravljala.

Razprava o tem je pokazala vso gnulobu in pokvarjenost vladajoče klike, ki je z značilnim posmehovanjem šla preko solz in trpljenja tisočev in tisočev. Namesto končnega olajšanja njih bede jim je vrgla ogledano kost in obljubo, ki se bo bogvekdaj izpolnila, če

je ne doleti usoda vseh vladnih obetanj. Zastopniki bloka narodnega sporazuma so iskreno in energično branili svojo utemeljeno zahtevo brez demagoških fraz. S stvarnimi argumenti so apelirali na poslance vladne večine, naj opuste brezsrčno igranje s temi reveži. Vladna večina je poskušala z neslanimi medklicami zmanjšati vtis govora bivšega ministra za socialno politiko dr. Behmena in Agatonoviča, Bazale in Kokanoviča ter Kremžarja. Poslanec Kremžar je nastopil za invalide, vojne sirote in vdove in bičal brezbriznost vlade.

V imenu vlade mu je odgovoril minister za socialno politiko Marko Gjuričić in v suhoparnem govoru izjavil, da vlada ne sprejme nujnosti zakona, češ, da bo čez pet dni sama predložila skupščini zakon o invalidih. Ob burnih protestih poslancev bloka narodnega sporazuma je vladna večina z vstajanjem odklonila nujnost zakona. Posebno zadovoljna sta bila s to navidezno zmago dr. Žerjav in dr. Pivko. Sedela sta skupaj in se prva z vneto dvignila pri glasovanju proti zakonu, da dokumentirata svojo res globoko ljubezen do svojih zapeljanih volivcev.

Veliko število vladnih poslancev pa se je vendarle sramovalo takega postopanja ter se odstranilo od tega glasovanja. Pri vstajanju je bilo očividno, da je vsled odsotnosti teh vladnih poslancev opozicija v večini. Raditega so v imenu opozicije poslanci Zanič, Zebot in Pušenjak ter tovariši utemeljevali predlog, da se glasuje po imenih. Ta predlog je ujeteljen, ker je jasno, da bodo poslanci vladne večine še nadalje uganjali demagogijo. Raditega se je vladna večina tega glasovanja po imenih ustrašila, ker bi moral pri glasovanju vsak odločno povedati svoj za ali proti invalidom. Poslušali so se torej sredstva, da to poimensko glasovanje preprečijo, kar se jim je posrečilo vsled neizpolnjevanja določb poslovnika. Ta zahteva po poimenskem glasovanju ni bila izpolnjena, kljub temu pa je seje naredila najglobljejši vtis na vse navzoče, ker so videli, na kak način hoče vladna večina izigravati svoje volivce in kako hladno gre preko najvažnejših vprašanj, v razpravo pa stavlja zakone, ki zasigurno posameznim političnim spekulantom oblast, da se pri tem bogate in da izjemajo najbolj izstradano ljudstvo.

Živahna seja narodne skupščine.

VEČINA ZAVIRA STVARNO DELO. — NUJNOST INVALIDSKEGA ZAKONA ODKLONJENA! — IZZIVANJA VEČINE IN PREREKANJE. — ZAČETEK RAZPRAVE O ZAKONU O POLJEDELSKIH KREDITIH.

Belgrad, 27. maja. (Izv.) V boju za oblast se odgovorni predstavniki vladne večine ne strajajo nobenih sredstev. Kakor so v volivnem boju izrabili vsa dovoljena in nedovoljena sredstva, tako gredo sedaj v parlamentarni borbi ne samo preko vseh parlamentarnih običajev, marveč tudi preko vseh zakonskih predpisov. To zavlačevanje dela je značilno za njihov položaj. Prvič hočejo s tem pridobiti na času, da bi se tembolj dolgo obdržali na vladi, drugi pa izzivajo opozicijo, da bi jo lahko po svojem plačnem časopisu blatili in denuncirali, češ da ona ovira parlamentarno delo. Stvarno in možato delovanje in zadržanje opozicije jim sicer te njihove načrte onemogočuje, kljub temu pa oni svojo igro nadaljujejo. Posebno današnja seja narodne skupščine je bila v tem pogledu zanimiva. Predsedoval je podpredsednik dr. Subotić, ki je poslušen svojim gospodarjem s svojim nastopom pokazal naš parlamentarizem v najgrši luči s tem, da je šel preko vseh določil poslovnika in z neprestanim gaženjem izzival tolmačenja poslovnika. S tem je izpolnil celo dopoldansko sejo in tudi dobesedno del popoldanske, tako da radi takega zaviranja skupščina danes stvarno ni ničesar storila. V kolikor pa ni uspel z gaženjem poslovnika, je poskušal ovirati z grožnjami in pretinjami opozicijskim poslancem v izvrševanju njihove službe in poverjenih jim dolžnosti. Na dopoldanski seji je predlagal dva poslance za izključitev, misleč, da bo na ta način dal vladni večini več priložnosti za izzivanje in za njene nastope. Proti takemu zavlačevanju parlamentarnega dela je storila opozicija energične korake pri predsedništvu skupščine in vlade ter

ju opozorila na pogubonosno delovanje posameznih vladnih odgovornih činiteljev, ki nikakor ne mislijo na stvarno delo, temveč iz parlamentarizma zbijajo navadno komedijo. Energičen nastop opozicije je imel popoln uspeh, kajti podpredsednik dr. Subotić je moral od svojega predloga za izključitev dveh poslancev odstopiti. S tem je dokazal, da je nepravilno ravnal.

Današnja seja je nudila žalostno sliko, kako si vladna večina zamišlja delo za ljudstvo v današnjih za ljudstvo tako resnih in težkih časih, ki jih naša država preživlja ne samo v gospodarskem, temveč tudi v vsakem drugem pogledu. V vseh vprašanjih je vladna večina pokazala malomarnost in zavlačevanje.

Potek današnje seje je bil na kratko sledeč: V dopoldanski seji se je takoj v začetku po čitanju zapisnika seje vnela živahna debata in mestoma zelo burna debata zaradi tega, ker zapisnik ni bil pravilno sestavljen. Izpuščena je bila točka, da predsednik na zadnji seji ni hotel postaviti na dnevni red predloga dr. Šuperine zaradi spremembe dnevnega reda. Ker predsednik ni hotel popraviti zapisnika, se je razvila dolgotrajna debata, v kateri so poslanci opozicije nastopili v obrambo svojih parlamentarnih pravic in zahtevali od predsednika skupščine spoštovanje parlamentarizma in skupščinskega poslovnika. Šele po dolgem objašnjevanju je prešla skupščina na razpravo o nujnosti predloga poslancev bloka narodnega sporazuma glede nujnosti invalidskega zakona, o čemer poročamo na drugem mestu.

Po nujnosti tega potrebnega zakona je bila dopoldanska seja prekinjena. Popokne se je

pričela seja ob 17. Pred prehodom na dnevni red je predsednik, ki je bil zopet dr. Subotić, odgovoril na vprašanje poslanca Kremžarja: »V svojem včerajšnjem govoru je minister za kmetijstvo in vode enega naših tovarišev imenoval »klerikalca«. Dasi velja beseda »klerikalca« za žaljivko in ni niti v stvari resnična in točna niti se mi tako nazivljemo, ampak se naša stranka imenuje Slovenska ljudska stranka in naš klub »Jugoslovanski klub«, nihče pa nima pravice nas imenovati z imeni, ki jih nimamo in ki nas žalijo, kljub temu predsedujoči predsednik ni ukoril ministra radi njegove žaljive besede. Vprašamo vas, zakaj se to ni zgodilo in ali hočete danes to pogrško popraviti? Na to vprašanje poslanca Kremžarja je odgovoril dr. Subotić, da ne smatra besede »klerikalca« za žaljivo in da zaradi tega ni ukoril ministra. Po predsedniku pa je izjavil minister Miletić, da ni vedel, da je beseda »klerikalca« žaljiva, da radi tega rad to besedo prekliče. Kremžar je na to odgovoril, da se z odgovorom predsednikovim ne strinja, da je pa zadovoljen z odgovorom ministra dr. Miletića.

Pri tej razpravi o »klerikalcih« je prišlo do precej burnih scen, radi izživajočega nastopa nekaterih samostojnih demokratov in nahujskanih radikalov.

Po daljšem razpravljanju in medsebojnem prerekanju se je končno celodnevna borba vendar polegla in je bilo mogoče preiti na dnevni red.

Na dnevnem redu je bila ista točka kakor včeraj, namreč razprava o zakonu o poljedelskih kreditih. Kot prvi je govoril Kosta Timotijević, ki je mnogo povedal, o velikih nevolji srbskega kmetu, kateremu bo ta zakon veliko škodoval, ker mu ne bo prinesel onih koristi, ki bi jih moral po svoji osnovi. Po njegovem govoru je bila seja ob 9 zaključena. Prihodnja seja bo v petek ob 9 dopoldne, ker je v četrtek pravoslavni praznik vnebohoda. Dnevni red te seje je nadaljevanje današnje razprave o zakonu o poljedelskih kreditih.

Položaj v sedanjem momentu.

BOREA V RADIKALNI STRANKI. — L. MARKOVIĆ PROTI PAŠIĆU. — HOMOGENA RADIKALNA VLADA?

Belgrad, 27. maja. (Izv.) V radikalnih vrstah se nadaljuje zakulisni boj med Pašićem in med onimi poslanci, ki so za likvidacijo borbe proti Radićevi stranki. Pašićeva okolica trdi, da išče Pašić novega glavnega političnega urednika za »Samopravo« ter da hoče dr. Lazo Markovića kot nezanesljivega iz uredništva odstraniti. Dr. Marković se še ni uklonil, temveč tudi zbira prijatelje, s katerimi intrigira posebno proti zvezi s Pribičevićem, o katerem je prepričan, da je pridobil Pašića za neslirno stališče. Markovičeva okolica pripoveduje, da se vodi od vseh mero-dajnih strani osredotočen boj proti Pašiću, da se odstrani iz političnega življenja, ker je prestar in nesposoben za politiko, ki zahteva več od človeka nego čuvanje golih strankarskih interesov.

Belgrad, 27. maja. (Izv.) Danes je v parlamentarnih kuloarjih naenkrat nastala nova kombinacija o homogeni radikalni vladi. To kombinacijo so širili politični krogi. Predstavlja jo kot nekako prehodno dobo, dokler se ne ustvarijo popolnoma ugodna tla za pravi in resnični sporazum med Slovenci, Hrvati in Srbi. Glede teh kombinacij še ni bilo mogoče ugotoviti, odkod izvirajo, ali je to kombinacija samih radikalov ali pa je kombinacija radićevcev.

Politična taktika HSS.

Belgrad, 27. maja. (Izv.) Kako globoko je na eni strani prevladalo v Radićevem klubu nezadovoljstvo in kako daleč so že voditelji bili v pogajanjih z vladno stranko, se vidi iz vesti, ki prihajajo iz krogov hrvatskih poslancev, da ne bi večina hrvatskih poslancev pod nobenim pogojem šla s Pribičevićem v vlado, dasi je strankino vodstvo v poslednjem času že na to mislilo.

Belgrad, 27. maja. (Izv.) Za danes je bila napovedana avdiencia Pavla Radića pri kralju. Pavle Radić pa je naznanil klubu iz Zagreba, da ne more priti in naprosil Ninčiča

na dvoru za odgoditev avdicence. V hrv. selj. klubu se govori, da se vršijo te dni važna posvetovanja v Zagrebu in da je prosil Stjepan Radić, da ostane dr. Lorković v Zagrebu, dokler ne pride do gotovih sklepov glede nadaljnjih taktike hrvatske delegacije v Beogradu.

Dva dogodka sta hrvatsko delegacijo opozorila, da je vendarle treba začeti pametnejšo taktiko, kakor so jo zasledovali dosedaj. Ta dva dogodka sta nezadovoljstvo hrvatskih poslancev z vodstvom, ki je našlo izraza v burnih prizorih v klubu samem in Pašićev napad na Radića v nedeljskem govoru. Stjepanu Radiću, ki je dozdaj mislil, da bo njegov proces radi njegovih političnih izjav, izgovorjenih od Pavla Radića, kmalu abolidan, je Pašić prekrizal sedaj račune. Na pomilostitev, katero mu je Pašić obetal, se St. Radić ne zanaša mnogo. Zato se misli, da bo hrvatska delegacija vztrajala na svojem novem programu, to je, da bo poostila taktiko v parlamentu ter da bo z vsemi silami in sredstvi delovala na vseh mestih zato, da se anketa kmalu zaključi in da pade odločitev o osporjenih mandatih. Za jutri se pričakuje dr. Lorkovićev in Pavle Radićev prihod.

INTERPELACIJA POSL. SMODEJA RADI IMENOVANJA ČLANOV DRŽAVNEGA SVETA.

Belgrad, 27. maja. (Izv.) Radi zadnjega imenovanja članov državnega sveta je vložil posl. Smodej na ministrskega predsednika Pašića odločno stilizirano vprašanje, kako ministrski predsednik opravičuje svoje postopanje v tej stvari in kako ga misli popraviti, ker drugih predloženih državnih svetnikov še do danes ni imenoval.

POSVET ZARADI INTEPARLAMENTARNE KONFERENCE V WASHINGTONU.

Belgrad, 27. maja. (Izv.) Pred današnjo popoldansko sejo narodne skupščine se je vršila važna seja predsednika Marka Trifkovića. Na seji so razpravljali o interparlamentarni konferenci v mesecu septembru v Washingtonu. Ta konferenca je zelo važna ker se bo na njej razpravljalo o vprašanjih dolgov evropskih držav. Kakor znano, je ameriška vlada v tem vprašanju podvzela energične korake, da ji posebno nove države, pa tudi Francija vrnejo oziroma pričnejo vračati svoje dolgove in jih likvidirati. Tudi naša država je na tem zelo močno interesirana. Poleg tega se bo razpravljalo o razorožitvi. Ameriški predlogi se v tem oziru znatno razlikujejo od predlogov evropskih držav, ki so članice Društva narodov. Nadalje se bo razpravljalo o vprašanju manjšin, na katerem so mnogo interesirane nove nastale države. Razpravljali bodo še o mnogih drugih vprašanjih, med drugim tudi o trgovini z opijem. Radi tega je prišlo na sejo do živahne debate. Opozicija je poudarjala važnost enotnega nastopa zastopnikov naše države. Zahtevala je, da se pred odhodom delegacije naše stališče natančno opredeli, ne pa da bi naši delegati odšli brez vsakih informacij na svojo pest in odgovornost. Predlog opozicije je bil sprejet. Osnovni se bo poseben odbor iz 31 poslancev, v katerega bodo izvoljeni poslanci po proporeu iz vseh parlamentarnih klubov. Jugoslovanski klub pošlje v ta odbor dva člana. Zanimivo je, da so radikali in samostojni demokrati pri sestavi tega odbora protestirali proti temu, da bi hrvatski poslanci dobili toliko mest kolikor jim gre po proporeu, marveč so jim rezervirali samo dve mesti, za poslance pa, katerih mandati še niso verificirani, niso pustili nobenega mesta. Dr. Bazala je proti takemu nastopu protestiral, pozneje pa se je tudi on udal.

ZA NEODVISNOST SODNIŠKEGA STANU.

Belgrad, 27. maja. (Izv.) Za danes popoldne ob 4 je bila sklicana seja zakonodajnega odbora za zakon o sodnikih. Opozicija je protestirala, ker je bilo za 5. uro popoldne skli-

cana seja narodne skupščine. Nato je bila sklicana za jutri popoldne ob 4 nova seja odbora, kar bo omogočilo, da bo kongres sodnikov iz vse države, ki se vrši v petek, lahko že pred zaključkom debate v odseku povzdignil svoj glas in dal moralno podporo težavni borbi opozicije za sodniški stan.

KRONSKI SVET RADI PRINCA JURIIA.

Belgrad, 27. maja. (Izv.) Danes popoldne je bila seja kronskega sveta pod predsedstvom kralja. Na tej seji, ki so ji prisostvovali predsednik vlade Pašić, predsednik narodne skupščine Trifković in predsednik državnega sveta, so razpravljali samo o usodi princa Jurija.

Zopet nemiri v Albaniji.

Italija podpira Fan Noli.

Belgrad, 27. maja. (Izv.) O nemirih v Albaniji se iz krogov, ki stoje blizu zunanega ministrstva, zvedo razne podrobnosti, iz katerih se da sklepati, da je položaj v Južni in Srednji Albaniji kritičen. Dosedaj so bili le manjši upori, razširjeni samo v plenumu Toska, sedaj se pa razširja upor na celo Srednjo in Južno Albanijo. Resnost tega pokreta se vidi v tem, da je bila vlada primorana mobilizirati nove čete. Včeraj je bil v Tirani izdan proglas, s katerim se sklicuje pod orožje vse moštvo od letnika 1895. dalje. Naša vlada najodločneje dementira, da bi nameščala na naši albanski meji čete, kakor tudi, da bi se na meji zbiral oborožene čete pri nas bivajočih Arnavtov, katere naj bi šle na pomoč Ahmed beg Zogu. Iz Dunaja in Rima, ki sta središče Fan Nolijevih pristašev, prihajajo v Beograd vesti, da so odšli voditelji v Albanijo, da takoj prevzamejo vodstvo nad upornimi četami in da jih preskrbijo z vsem potrebnim. Iz Tirane poročajo, da je Ahmed beg Zogu, ki se je te dni mudil v Draču, prisel v Tirano, sklical ministre, da bi vlada energično nastopila v obrambo proti upornikom. Akcijo vodijo na enem mestu znani Hasan beg Priština, na drugem Džemal beg Brioni. Po vestih iz Skadra se tudi Anglija zanima za razvoj dogodkov. Tja sta prišla dva angleška instruktorja polkovnik Riches in kapetan Hahn. Poleg tega je angleška vlada imenovala za poslanika Charles Harda.

Belgrad, 27. maja. (Izv.) Tukajšnji diplomatični krogi se napeto zanimajo za dogodke, ki se odigravajo v Albaniji proti sedanjemu režimu. Trdi se, da bo v Albaniji kmalu do pet prišlo do meščanske vojne, katero pripravljajo nacionalistične stranke s pomočjo in podporo italijanske vlade. Da se nemiri ne bodo odigravali samo na albanskih tleh, je verjetno, ker vodijo vse priprave v Rimu, kamor so svoječasno pobegnili nacionalistični albanski prvaki. Komaj je Mussolini izrazil simpatije napram Bolgarom, že pripravlja za svoje belgrajske srčne zaveznike, potem ko so pristali v Firenci na vse njegove zahteve, spet druge zahteve.

ITALIJA — JUGOSLAVIJA.

Belgrad, 27. maja. (Izv.) V ministrstvu za zunanje zadeve se izdeluje načrt o turističnem prometu z Italijo.

JUGOSLOVANSKA POMORSKA LETALA.

Rim, 27. maja. (Izv.) »Giornale d'Italia« poroča, da je dobila jugoslovanska mornarica 6 vojnih pomorskih letal, dvanajst pa jih še dobi v kratkem času. Letala so izdelana v Novem Sadu.

DR. BENEŠEV POT NA DUNAJ ODLOŽEN.

Praga, 27. maja. (Izv.) Sporazumno z dunajsko vlado so sklenili, da dr. Beneš svoje potovanje na Dunaj odloži, dokler ne bodo rešena še nekatera važna politična vprašanja. Dr. Beneš bo imel priložnost na zasedanju Društva narodov govoriti z avstrijskim mini-

strom dr. Matajo, s katerim bo uredil vsa sporaznanja, tako da bo dr. Benešev obisk na Dunaju le formalen zaključek pogajanj.

ZAŽGANE PRODAJALNE ČASNIKOV.

Firenze, 27. maja. (Izv.) Ponoči so neznani ljudje napolnili kioske, v katerih prodajajo časopise, z neko gorljivo tvarino in jih zažgali. Škoda znaša nad 200.000 lir. Sumijo, da so zažgali kioske fašisti, da preprečijo tajno prodajo prepovedanih listov.

FRANCOSKO POSLANIŠTVO PRI VATIKANU.

Pariz, 27. maja. (Izv.) Senat je odobril proračun za vnašje ministrstvo. Postavka za poslaništvo pri Vatikanu je ostala.

UREDITEV PREDVOJNIH DOLGOV.

Praga, 27. maja. (Izv.) Konferenca za ureditev predvojni avstrijskih državnih dolgov, ki bi se bila imela sestati v Pragi, je preložena na poznejši čas.

POGREB MARŠALA FRENCHA.

London, 27. maja. (Izv.) Danes je bilo truplo maršala Frencha na svečan način prenešeno v grobnico westminsterske katedrale.

Politične vesti.

D'Annunzio in Mussolini. Vse italijansko časopisje se obširno peča z Mussolinijevim obiskom pri D'Annunziju. O namenih tega obiska ugibajo najrazličneje. Nekateri menijo, da hoče Mussolini D'Annunziju izročiti vrhovno poveljstvo nad aeronavtikom, drugi, da ga hoče imenovati za konzula celokupnega pomorstva. Najbolj verjetna je domneva, da je šel Mussolini vabiti pesnika na vladno-fašistovsko proslavo vladarjeve 25. letnice v Rimu. D'Annunzjeva udeležba bi dala vladnim prireditvam poseben sijaj in bi podprla režim. Vsa Italija danes priznava D'Annunziju zaslugi, da je Reka pripadla Italiji. Pri nas smo pa moža, ki je Maribor rešil Jugoslaviji, poslali v pokoj.

Zadovoljni, a ne še zadovoljni Italijani. Kombatantska revija »Problemi d'Italia« pri naša razpravo G. Stefanija o politični zgodovini italijanske jadranske iredente in nje končnem uspehu, doseženem z rimskim paktom, sklenjenim začetkom l. 1924. Pisec priznava, da je Italija tu dosegla tako varne in znatne kopne meje, kakor jih od časov starega Rima ni nikdar imela. Toda tudi žrtve so bile velike in teh žrtev Italija v vsem svojem veselju nad uspehi ne bo pozabila.

Fašistovski zastopnik na mednarodni delovni konferenci. Kakor lani je bil na mednarodni konferenci dela tudi letos vložen protest proti potrditvi zastopnika italijanskih fašistovskih strokovnih organizacij. Konferenca je razpravljala o stvari na plenarni seji dne 26. t. m. in po daljši razpravi s 66 proti 31 glasovom fašistovskega zastopnika Rossija potrdila.

Beleške.

Moralni nauki. »Vošala, ječe ne bodo zatrla zločina, pač pa ... omejitev razuzdanosti, povratek moralne in duševne discipline v rodbino ...« (Jutro, 27. maja 1925, na strani 1) ... »Dve gospodični, žarki kot južno solnce, želita dopisovati z inteligentnimi gospodi, sličnega temperamenta (žarkega namreč). Dopise pod šifro »Gartrožak« in »Divja roža« na upravo »Jutra« 12029. (27. maja 1925, stran 7) ... »Trije mladeniči, ne preveč umazani, iščejo v svrhu skupnega kopanja tri mlade gospice. Ne smejo biti strahopetne in preobčutljive. Dopisi pod »Junakinje« na upravo »Jutra« 10837. (13. maja 1925, str. 7.)

Kaj je sreča. »Samo dve kranjenci v 3. nadstropju ste bili tako srečni, da ste skozi omreženo okno opazovali akt justifikacije.« (Slovenski narod, 27. maja 1925, št. 118:

Pavel Popotnik:

Majniški izleti.

Spomini na Goriško.

(Dalje.)

Pod visoko Kobiljo glavo (1475 m) nas je vodila skladovna cesta skozi Ljubin, kjer tehta v stari cerkvi duše sv. Mihael, in prišedši okoli Prapretnege, se je pred nami odprla tolminska okolica in Soška dolina proti Kobaridu. Ustavili smo se in sem kazal in razlagal:

»Tam je Tolmin, oni z bukovjem in smrečjem obrasli storžičasti grič je Koflov rob, na katerem so imeli nekoč tolminski grofje svoj grad. Pripovedka pravi, da so morali tlačani nanesti skal in kamenja in prsti za ta holm, a grof se ni dolgo veselil: gniloba ga je napadla in uši so ga pojedle — danes priča le razvalina o nekdanji moči in slavi, ki je za vse čase z zadnjimi ostanki 48. leta splahnela. Vidite tam most čez Sočo? Tostran mostu na Logu se je vršil 1. maja 1870 velik ljudski tabor. Osem tisoč ljudstva, ki dolga stoletja ni smelo golsniti, se je bilo zbralo iz vseh gor in zahtevalo združeno Slovenijo, zahtevalo slovensko uradovanje, zahtevalo predilsko železnico, zahtevalo osemrazredno meščansko šolo v Tolminu in še to in ono. Predsedoval je F. K. Lavrič in poleg njega so govorili še dr. Žigon iz Kof-

skega, Matija Doljak iz Solkana, dr. Josip Tonkdi, župnika Tomaž in Anton Rutar, Ernest Klavžer iz Gorice in še Tolminca Robert Miani in dr. Premerstein. Ljudstvo se je tedaj zavedlo svojih pravic in ni več poslej malalo.

Ona cerkev onkraj Soče? Sveti Daniel na volčanskem polju. Gotovo najstarejša cerkev na Tolminskem, ko je omenjena že leta 1015 in gre beseda, da so od tod oskrbovali vse tolminske gore tja notri do Bohinja. Levo nad njo se dvigajo Mengore z edino tolminsko božjo potjo. Tam nad Volčani vidite okoli 1000 m visoko Ježo, dalje proti Kobaridu se razteza Kolovrat in tam gori v ozadju je Matajur, ki kraljuje nad vsemi vrhovi svojega dolgega pogorja.

»In oni vrh tostran Soče je Krn?«
»Krn in pred njim se hrbiti Mrzli vrh. Vidite, tam gori pod Krnom Libušnje in desno nad njimi Vrsno. Pogled v Gregorčičev planinski raj se vam nudi tu kot redko kje.«

Ko smo se tako razgledali, smo jo mahnili dalje in kmalu prišli v malo vas Poljubin, ki se lahko ponaša, da ima najstarejšo mlekarско društvo. Ustanovljeno je bilo leta 1873.

»Je zgonu, je zgonu!«
»Breginje, Breginje!«
»Nihe perzamiren, flajsig študiren!«
»Breginje, Breginje!«

Fantje, ki so bili za streljaj pred mano, so zagnali veseli te besede, ki jih je poslušala Gorica v Gosposki ulici teden za tednom, če se ne motim, ob četrtih zjutraj. Majhen rdečelice možiček, sama zadovoljnost ga je bila, v mežlan obločen, je srečaval vrste malosemničanov, hitečih v gimnazijo, in jih tako pozdravljaj. Se svojo kobilico s koreto je popustil pred kako štacuno in pospremil študente par korakov vesela, da so ga veseli.

Res, študentje so obkrožali Breginje, ki me je smehljajoče pozdravil.

»O Breginje, kaj tu ste doma?« sem se ustavil.

»Tu, tu, gospod. Mladim sem dal vse, sam sem si izgovoril kot, kobilico in koreto, pa vozim, kakor sem vajen od mladega, ljudem iz Gorice kar potrebuje.«

»Železnica vam je vzela zaslužek,« sem rekel.

»Je, pa še vseeno gre!« je zadovoljno menil zadovoljni možiček in mahal za nami z okroglim klobučkom, ko smo se poslovili, in ključal študentom svoj

Nihe perzamiren,
flajsig študiren!

In z Breginjeveimi besedami so se študentje prišli in primsejali v Tolmin, kjer smo se v gostilni pri Kranjcu utaborili in se — čakajoč kosila — odpočili — — —

Popoldne smo jo mahnili skozi Tolmin proti Zabačam, preskočili Tolminsko in

Justifikacija Simona Nagliča v Ljubljani, stran 2.)

Stanovanjski zakon, jeza in zavist. Včerajšnje »Jutro« je objavilo poročilo o zborovanju najemnikov v Celju. V tem poročilu smo našli sledečo opazko: »Med razpravo se je ugotovilo, da je prinesel dnevnik »Slovenec« zelo netočen prevod novega stanovanjskega zakona, ki je tako pomanjkljiv, da v posameznih važnih členih pove baš nasprotno kot določa zakon.« — Na ta očitek lahko z mirno vestjo odgovorjamo, da je popolnoma neosnovan in neutemeljen. Ko smo se odločili objaviti prevod novega stanovanjskega zakona, smo vedeli, da besedilo v »Slovenecu« nikdar ne bo služilo uradom kot uradno besedilo, čeprav bi se naš prevod magari dobesedno ujemal s prevodom »Uradnega lista«. Kljub temu smo se potrudili oskrbeti zlasti v onem delu, ki se tiče najemnikov direktno, kolikor mogoče dobeseden prevod, drugi del zakona, ki se tiče ustroja stanovanjskih sodišč, zanima bolj oblasti kakor najemnike. Ko smo torej brali včeraj v »Jutru« zgoraj omenjeni očitek, smo prvi del svojega prevoda, ki se tiče najemnikov direktno, primerjali z besedilom zakona v »Uradnem listu«, pa pri najboljši volji nismo našli nobene točke v svojem prevodu, ki bi baš nasprotno povedala kakor določa zakon, tako da z mirno vestjo lahko trdimo, da za praktične potrebe naš prevod popolnoma zadostuje. Mogoče smo kljub ponovnemu pregledu še vedno prezrli kakšno malenkost, ki bi jo bili pa takoj popravili, toda direktnega stvarnega nasprotja med enim in drugim besedilom nismo našli nikjer, ampak samo besedne razlike, ki so pač neizogibne, če dve osebi prevajata isti original. Te razlike pa niso tolike, da bi kvarile stvarni smisel. Če pravi »Uradni list: »To oddajo v podnajem sme učiniti podnajemnik« (čl. 8) ali pa če pravimo mi: »V podnajem sme oddajati najemnik s obele«, je to po smislu pač isto. Mi rabimo dalje skoro vedno besedo »slušač« tam, kjer rabi »Uradni list« besedo »primer«. Tudi tu ni bistvene razlike za praktično razumevanje zakonskih določb ali odredb. Tudi tu ni posebno nasprotje, če pravimo mi (v čl. 10), da sme lastnik odvzeti najemniku samo one prostore, ki so neobhodno potrebni »za napravo stopnje za zvezo z novimi nadstropji in kletmi« ali pa če pravi »Uradni list«, da sme lastnik odvzeti najemniku samo one dele prostorov, ki ... so potrebni, »da se dobi zveza z novimi nadstropji in prizemljem«. (V izvirniku »Vremena«, ki smo ga rabili mi, stoji beseda »podrume«). Ravno tako v praksi ne bo nikogar močilo, če pravimo mi v čl. 23. »sme se posluževati dokazov, če so zanesljivi«, ali pa če pravi »Uradni list« v svojem prevodu »kolikor so ti dokazi javni«; v izvirniku »Vremena« stoji: »u koliko su ovi dokazi jaki« — kjer pa ni izključeno, da se je »Vremenu« pripetila tiskovna pomota. Stvarno torej očitek najemnika, ki se je oglasil v Celju, proti našemu prevodu, ni posebno trdna, vsaj v onem delu zakona ne, ki se tiče najemnikov direktno (drugača dela nismo primerjali z »Uradnim listom«, ker se tiče predvsem uradov, za katere je itak merodajen le »Uradni list«). Pač pa je jako verjetno, da je neko znano ljubljansko podjetje imelo že vse pripravljeno, da besedilo stanovanjskega zakona takoj izda v posebni brošurici, čim izide slovenski prevod v »Uradnem listu«, kar bi bilo vrglo dotičnemu podjetju z ozirom na veliko zanimanje vseh prizadetih krogov za novi stanovanjski zakon gotovo lep dobiček. Slučaj pa je nanesel, da smo mi prevod zakona objavili prej, in odtod izvira jeza in zavist in tudi očitek, da je naš prevod slab in pomanjkljiv. Če bi bil naš prevod res tako slab, bi bili njegove slabe strani gotovo opazili tudi hišni posestniki, a na njihovem zborovanju preteklo nedeljo nismo slišali nobene graje našega prevoda.

se vspeli po pešeni stezi med grmičevjem do Dantejeve jame — Zalaško jamo jo tudi imenujejo — in se spustili vanjo, dokler je šlo brez škode za obleko. Če se je res Dante mudil tod? Nekateri starejši njegovi življenjepisi so to trdili in trditve je našla odmev tudi med našim ljudstvom. Mudil se je, pravijo, leta 1319. s patrijarhom Paganom na tolminskem gradu, kjer je med viteškimi svetom preživel lnoči, čez dan se pa v tej jami zamisljal v grozote pekla. Ljudstvo ga je pozneje baje večkrat videlo sedeti pred jamo v rdeči obleki ... Prav radi tega je ta jama zašla že zgodaj v našo književnost. Ivan Kuč je leta 1855. priobčil v Einspielerjevem »Priatelju« povest »Dantova jama«.

Ko smo si ogledali Dantejevo »letovišče«, smo se vračali po zgornji stezi. Vodila je čez ozko, strohnelo brv, pod katero je v globočini bobnela Tolminka. Nehote se je slednjemu zaustavila noga in le posamič smo se upali čez in se oddahnili, ko smo bili vsi srečno onkraj.

Cas je pritiskal in ko splašena čeda smo se spustili prek lazov in travnikov proti Tolminu, od koder smo jo urezali proti Sv. Luciji. Pred Modrejem smo se »Pod ključem« čudili navpični steni, s katere je kakor slap lil potok. Visoko tam gori v steni je baje še danes železen sklep, h kateremu so pripenjali čolne, ko je valovilo tod po dolini še jezero ... Iz Modrej smo zavili s ceste in jo udarili po bližnjici čez visoko gmajno in polje to-

Dnevne novice.

Odkritje spominske plošče v svetovni vojni padlih vojakov župnije Lom se vrši v nedeljo, dne 7. junija. Spomenik, ki bo vzidan v črni marmornati plošči iz belg. granita je v zlatih tiskanih vklepanih 19 imen padlih vojakov, na drugi, beli carrara-plošči pa so slike padlih in na vsako sliko zlat napis. (Izdela Alojzij Vodnik, Ljubljana.) — Govor pri slavnosti bo imel g. Franc Bonač, bivši vojni kurat.

Vesučilška imenovanja. Za izrednega profesorja na tehnični fakulteti v Ljubljani je imenovan inž. Ciril Znidaršič, načelnik hidro-tehničnega oddelka v Splitu. — Za izrednega profesorja tehnične geologije in mineralogije na tehnični fakulteti v Beogradu je imenovan Milan T. Luković.

Za razbremenjenje telefona. Ministrstvo za pošto in brzojav je naročilo vsem brzojavnim uradom, da ne odpravljajo nobenih brzojavk potom telefona, izjemni slučaje velikih neugod (požare, povodnji itd.). Nad poslovanjem brzojavnih uradov se uvede strogo nadzorstvo, da se zagotovi vestno izvrševanje te odredbe. S tem upajo telefonski promet znatno razbremeniti.

Dečji dnevi. S sodelovanjem Rdečega križa se prirede od 7. do 8. junija t. l. »dečji dnevi« po celi državi.

Škofov jubilej (75 letnico) more proslaviti vsak Slovenec pač najbolje s tem, da prouči življenje in delovanje našega velikega — dr. Jegliča. Šele tedaj, ko vsak spozna, kak zklad ima slovenski narod v njem, ga bo mogel prav ceniti in ljubiti. Zato opozarjamo zopet na spomenico »Knezoškoč dr. A. B. Jeglič« izdano ob priliki 20 letnice škofovanja. V vsakem oziru krasna in bogata knjiga stane 12 Din in se dobi v trgovini Ničman. Toplo priporočamo!

Katoliško dijaštvo nujno rabi za svoje organizatorično poslovanje pisalni stroj, ki si ga pa vsled materialnih težkoč ne more nabaviti. Apeliramo tem potem na dobrohotnost naših podjetij oz. zasebnikov in prosimo, da nam podarite kak rabljen, pa še raben pisalni stroj. Bomo hvaležni! — Slovenska dijaška zveza, Miklošičeva cesta 5.

Razglas o policijski uri v ljubljanski in mariborski oblasti. Uradni list razglasa: Kot policijska ura po § 1. min. naredbe z dne 3. aprila 1855, drž. zak. št. 62, se določa: V mestih Ljubljani in Mariboru za gostilne 24. ura, za kavarne 1. ura. 2. V zdraviliščih Bledu, Rogški Slatini in Dobrni: med sezijo, t. j. od 1. junija do 30. septembra za gostilne 24. ura, za kavarne 1. ura. Izven sezije, t. j. od 1. oktobra do 31. maja, veljajo za te kraje določila točke 4. 3. V krajih, kjer so sedeži okrajnih glavarjev za gostilne 23. ura, za kavarne 24. ura. 4. Za vse druge kraje: a) poleti, t. j. od 1. aprila do 30. septembra za gostilne in kavarne 23. ura; b) pozimi, t. j. od 1. oktobra do 31. marca za gostilne 22. ura, za kavarne 23. ura. 5. Gostilne in kavarne se ne smejo odpirati poleti pred 5. uro, pozimi pa ne pred 6. uro. 6. Točilnice (vinotoči, včevši vinotoče pod vejo), ki ne spadajo v kategorijo rednih gostiln, zapirajo in odpirajo svoje obrate ob času, ki velja za druge trgovske lokale. — Za posamezne izjemne prilike dovoljujejo podaljšavo policijske ure policijska oblastva I. stopnje. — Železniške restavracije smejo biti odprte v krajih, kjer ni dovoljena kasnejša policijska ura, čez policijsko uro do odhoda zadnjega železniškega vlaka pred polnočjo.

Zavetišče za neozdravljive (prejšnji azil) imelo je dne 22. t. m. svojo letno plenarno sejo. Ta, leta 1898. po Kranjski hranilnici ustanovljeni blagotvorni zavod deluje tihoma, a vendar uspešno med najbolj prizadetimi in revnimi sloji. Po poročilu predsednika je zavod vzdrževal po raznih zavodih in z dodeljeno podporo nad 45 radi starosti onemoglih

stran Sv. Mavra — svetolucijskega pokopališča. In šli smo čez prazgodovinska grobišča. Do konca leta 1894. so bili tod okoli odkopali čez 5800 grobov s prazgodovinskimi keramiki in podobnimi izdelki in eden glavnih preiskovalcev dr. Marchesetti je menil, da mora biti tod do 20.000 prazgodovinskih grobov.

Zasopli smo dospeli še pravočasno do postaje, kjer nam ni bilo treba dolgo čakati na vlak, ki nas je v prvem mraku peljal proti Gorici...

Par dni po izletu se je uganjanje umaknilo gotovosti in skrb in strah sta vzrastla. Predbinkoštni teden je Gorica čudno oživela. Začelo je prihajati vojaštvo in se ni skrivalo, očitno, da prežene skrb in strah. Pehota in konjenica in artilerija je polnila dolgo cesto od Gorice do Solkana in čez Preval proti Grgarju. Pa so trdili, da se pomikajo po cesti vedno isti oddelki — gor in dol in se srečujejo. Na binkoštni petek so odšli študentje na počinice z naročilom, naj se do srede vrnejo... Tudi meščani so začeli misliti na »počinice«, ko pa je binkoštno jutro navsezgodaj zagrmelo tam doli v Furlaniji, so se začeli »begunski izleti«, preračunjeni na 14 dni, v najhujšem slučaju »do božiča«, a so se povečini zavlekli na tri bridka leta. In enim teče danes deseto leto!...

ali neozdravljivih ubožcev. Zavod je bil primoran svoj čas prodati državi svoja poslopja, v katerih je je nastanila porodnišnica in pa dečji dom. Oskrbovane ustanove nabira polagoma potrebni kapital, da se kupi kje v Sloveniji primerno posestvo in da se potem v zavodu zopet združijo vsi oskrbovanci. Ker so cene posestvom dokaj padle, upati je, da se v kratkem posreči dobiti kako primerno posestvo v nakup, tako da bo ustanova lahko zadostila intencijam ustanoviteljev. Kuratorji obstoj danih iz nastopnih gospodarstev: predsednik Dragotin Hrtar, člani dr. Ivan Jenko, Ivan Frelih, sod. nadsvetnik Josip Hauften, Albin Prepeluh, industrialec Josip Hudovernik in pa vladni zastopnik dvor. svet. Janko Kremenšek.

Novo uniforme finančnih kontrolorjev. Finančni minister je podpisal pravilnik o novih uniformah finančnih uradnikov in kontrolorjev. Nove uniforme bodo zelene barve po švicarskem zgledu, da se bolj izrazite razlikujejo od vojaških uniform. Za nove uniforme se takoj razpiše dražba.

Kolonizacija do jeseni ustavljena. Ministrstvo za agrarno reformo je do jeseni ustavilo kolonizacijo v severnih in južnih krajih.

Zrtve predzne sleparke. Sredi maja je prišla v Grčarce pri Dolenji vasi neznana ženska in je vprašala domačine, če pogrešajo še koga iz vasi, ki je morda še v ruskem ujetništvu. Med pogovorom je zvedela od ljudi, da še vedno pogrešajo Ivana Primoža, sina posestnice Marije Primožev. To je bila voda na njen mlin. Tujka je šla takoj k Mariji Primoževi in jo je vprašala po njenem sinu. Ko ji je žena potrdila, da res nima o njem nobene vesti, misli pa še vedno, da živi kje v ujetništvu, ji je pripovedovala neznanka, da se je vrnil pred kratkim iz ruskega ujetništva njen brat, doma iz neke vasi pri Celju. Ta ji je povedal, da se je v njegovi družbi vrnil tudi njen sin Ivan Primož. Fant pa je med potjo težko obolel in je ostal nekeje v Bosni. Povabila je Primoževa, da naj gre z njo na njen dom, kjer ji bo dal brat natančne podatke o njenem sinu. Rekla pa ji je, da naj vzame s seboj najmanj 2000 dinarjev, če hoče sina obiskati. Primoževa je neznanki verjela in res so se drugi dan odpeljali neznanka, Primoževa in pa njen nečak Matija Primož iz Ribnice v Ljubljano, kamor so dospeli okrog 8. ure zjutraj. V Ljubljani je stopil Matija Primož takoj k blagajni, da kupi vozne listke za Celje. Neznanka pa je prosila Primoževa, da naj ji posodi 100 Din, češ, da mora poravnati pri nekem brivcu blizu kolodvora svoj dolg in ji je pri tem lagala, da je pozabila na njenem domu, kjer je prenočevala, svojo denarnico, v kateri je imela še okrog 250 dinarjev gotovine. Primoževa je ženi verjela in ji je dala res bankovce za 100 dinarjev. Žena je odšla, Primoževa pa sta jo čakala na kolodvoru. Ko pa neznanka ni bilo do poldneva nazaj, sta šele uvidela, da sta naselila predzrni in zvit slepariki, ki jima je odnesla denar. Vrnila sta se domov, kjer sta ugotovila, da jima je žena odnesla od doma tudi nekaj oblek in perila, velik glavnik in pa torbo, v kateri je bilo za okrog 100 dinarjev raznih jestvin. — Neznanka je bila okrog 30 let stara, čedno oblečena. Nosila je s seboj črno potno torbo in je govorila dobro slovenski in nemški. Primoževim je trdila, da je njen mož vpokojen pisar.

Neznana utopljenka. Pri rudniški separaciji v Trbovljah so potegnili iz Save truplo utopljenke, katere še niso spoznali. Žena je morala biti že delj časa v vodi. Obraz je bil nagnit in je imel več ran posebno na nosu in pod brado. Tudi oči so že popolnoma segnile in lasje so izpadli. V desnem ušesu je imela utopljenka zlat uhan. Na vratu in po prsih so se videle modre potplutbe, vendar niso mogli ugotoviti, če so to znaki nasilstva ali posledice gnilobe. Truplo utopljenke je srednje veliko, močno in krepko razvito. Oblečena je v belo kmetsko bluzo, spodnje krilo z belimi in črnimi rižami, ima črne nogavice in čevlje na zadrgo iz navadnega usnja. Utopljenko je morala prinesiti voda od daleč, ker v okolici ne pogrešajo nobene ženske.

Dva vlomna na Humu. Pred par dnevi je bilo vlomljeno v vilo Pavla Pirih na Humu. Vlomilci so odnesli več moškega in ženskega perila in obleke, čevljev, več posteljnega perila in pa dvecevro luskovo puško belgijskega izdelka s precejšnjo množino streliva ter nekaj orodja. Napravili so za preko 15.000 Din škodo. — Bržkone isti vlomilci so vlomili nekaj dni nato tudi v lovsko kozo gozdarja Valentina Jana v Jatni, kjer imajo tudi svojo pisarno. Vlomilci so mu odnesli lovsko bodalo z držajem iz jelenovega roga, dva manjša bodala, nekaj obleke in lovskih potrebščin, delgostno mero z jeklenim trakom vredno 300 dinarjev, v skupni vrednosti več tisoč dinarjev. — Dva vlomilca so opazili domačini, da sta se skrivala v okolici vasi Jagjenca, kjer sta hotela vlomiti tudi v trgovino Dominika Bana, pa sta bila prepadena. Vlomilca sta bila okrog 30 let stara, precej močna in čedno oblečena.

Prepovedani vlomilci. — Obstreljenega vlomilca tovariši odnesli. Pred par dnevi so skušali v Gračanih vlomiti trije zločinci v sušilnico mesarja Jurija Puntigarja. Posrečilo se jim je, da so splezali na streho odkoder so nameravali vlomiti v sušilnico. Vlom bi se bil vlomilec prav gotovo posrečil in odnesel bi bili gotovo tudi bogat plen, da jih ni začutil domač pes, ki je začel silno lajati. Prebudil

je gospodarja, ki je pograbil puško in stekel na dvorišče, odkoder je zapazil vlomilce, ki so begali po strehi. Ustrelil je parkrat na streho, toda zadel ni nobenega. Mesar je nato zalotil vlomilce na cesti, kjer so ga ti hoteli napasti. Začel je nanje streljati in je enega tudi zadel tako, da se je takoj zgrudil. Tovariša pa sta ranjenega pobrala. Posrečilo se jima je, da sta srečno utekla v sosednji gozd. Drugi dan je prijavil Puntigar zadevo policiji, ki je uvedla obsežno preiskavo, ker gre gotovo za predrzno vlomilsko družbo, ki je izvršila že več vlovov v Sloveniji.

Splošno se govori, da se najceneje in najbolj oblači v detaljni trgovini na Erjavčevi cesti št. 2, konfekcijske tovarne Fran Derenda in Cie. — Prepričajte se tudi vi! 3502

Neosan-krema Vam štedi na dveh straneh; prvič ker se je zelo malo porabi, drugič, ker poveča trpežnost obutve. 1029

Iz Ljubljane.

SPOMIN NA

† PROF. DR. IVANA ŽOLGERJA.

Včeraj 27. maja je ljubljanska univerza na lep način proslavila spomin na svojega odličnega člana, pokojnega prof. dr. Ivana Žolgerja. Ob 10 dopoldne je bila v stolnici slovesna maša za dušnico, ki jo je opravil prodekan teol. fakultete prof. dr. Lukman. Prisostvovalo je veliko število univerzitetnih profesorjev in akademikov. Ob 11 je bilo v slavnostni dvorani univerze žalno zborovanje. Otvoril ga je rektor dr. K. Hinterlechner, ki je dejal, da se je sicer s prof. dr. Pitamicem udeležil pogreba na Dunaju, da pa mora tudi doma univerza kot celota počastiti spomin svojega člana, enako odličnega kot znanstvenika, kot akademskega učitelja in kot plemenitega moža. Prof. dr. L. Pitamic je v lepem govoru naslikal življenje pokojnega prof. dr. Žolgerja, orisal njegovo delovanje in pred vsem ocenil njegovo znanstveno delo. Podal je zlasti kratko in točno analizo Žolgerjevih študij o avstrijskem naredbenem pravu, o državnopravnih nagodbah med Avstrijo in Ogrsko, o dvoru vladarske hiše avstrijske — naslov obsežne knjige ne pove, koliko pravnozgodovinskega in državnopravnega gradiva je v njej —, slednjič o kršitvi mednarodne obveznosti in njeni pravni posledici. Žolgerja kot akademskega učitelja se je s toplimi besedami spominjal akademik Golouh, ki je naglašal, kako je pokojni znal uvajati v umevanje in samostojno presojanje težavnih problemov meddržavnega prava. Vedno polna predavalnica je pričala, kako je dijaštvo cenilo svojega profesorja. Slednjič je dekan juridične fakultete prof. dr. M. Škerlj kratko in prisrčno govoril o Žolgerju kot človeku, ki je sam nezmožen najmanjše nekretnosti bistro in pravično presojal, kar je bilo okoli njega, in s tem bistrim pogledom družil nenavadno plemenitost srca. Nekaj minut pred poldnevom je rektor zaključil žalno zborovanje.

* * *

Srebrna poroka. Danes praznujeta v svojem ljubem družinskem krogu srebrno poroko znani slovenski šolnik in mladinski pisatelj g. Julij Slapšak, šolski ravnatelj manjšinske šole v Ljubljani in njegova gospa soproga. Naše iskrene čestitke!

Umrla je včeraj gospa Iva Slanovic, soproga poduradnika j. ž. v p. Pogreb bo v petek popoldne ob 4. Naj v miru počiva!

Razgrnitev stalnih volivnih imenikov za volitve v narodno skupščino ter oblastno skupščino za mesto Ljubljano. V smislu člena 6 zakona o volivnih imenikih se javno razglasa, da so stalni imeniki za volitve v narodno skupščino ter v oblastno skupščino za mesto Ljubljano od deželnega sodišča potrjeni ter od današnjega dne nadalje pri mestnem magistratu (mestni volivni kataster, Mestni trg št. 2, I. nadstropje, soba št. 21) ob običajnih uradnih urah od 8 do 14 stalno razgrnjeni vsakomur na vpogled. Vsakdo ima pravico, da v navedenih urah abecedni volivni imenik pregleda, prepiše, razglasi ali natisne ter da zahteva bodisi zase, bodisi za drugega, naj se popravi v njem, kar misli, da je treba popraviti. Popravek volivnega imenika se more pri mestnem magistratu zahtevati neposredno ustno ali pisмено ter se morajo vsaki zahtevi popravka priložiti potrebna dokazila. Za dokaze morejo služiti samo polnodeljavne listine. Pri eventualni volitvi v narodno, odnošno oblastno skupščino bodo smele glasovati le one osebe, ki so vpisane v ta volivni imenik. Po določilih člena 12 navedenega zakona 15 dni po razpisu volitev zahteve po popravkih niso več dopustne.

Podmladek Rdečega križa v Ljubljani priredi v nedeljo 31. maja ob 11 dopoldne v veliki dvorani Mestnega doma predavanje. Predaval bo g. dr. Zivko Lapajne o temi: »Stališče Slovencev napram skavtizmu, planinstvu in tuberkulozi«. Predavanje bo posebno važno za povzdigo narodnega zdravja, zlasti za boj proti morilkim, endemiji, tuberkulozi, za eno pa tudi posebne gospodarske važnosti, ker stremi za tem, da se dvigne zaklad, ki nam ga nudijo naše planine s svojim zdravilnim ozračjem. Predavanje bo poljudno in je namenjeno najširšim slojem. Udeležite se v velikem številu tega važnega in koristnega predavanja!

Kolesarji, vozniki in šoferji se opozarjajo na določbe cestno-policijskega reda za Ljubljano, na predpise min. nar. z dne 28. IV. 1910, št. 81 d. z. in na tuuradni razglas z dne 18. XII. 1922, Ur. l. št. 131 zlasti pa: 1. da je nagla vožnja šoferja po citirani avtomobilski naredbi strogo kazniva; 2. da morajo vsa vozila od mraka do zore biti opremljena s predpisano prižgano lučjo; 3. da morajo kolesarji, vozniki in šoferji voditi svoja vozila vedno po levi strani ceste, prehitovati pa vedno na desni strani; 4. da se vsi vozniki morajo na dano znamenje varnostnega organa takoj ustaviti in se odredbam slednjega brez-pogojno pokoriti. — Policijsko ravateljstvo v Ljubljani.

Umrla so v Ljubljani: Rozalija Capuder, dninaria-hiralka, 60 let. — Florjan Plankar, delavec v papirnici, 79 let. — Frančiška Kos, žena modelnega mizarja, 65 let. — Anica Kenk, hči kolarja, 10 mesecev. — Albin Koželj, posestnikov sin, 2 leti.

Nepošten hlapec. Posestnik Franc Koman na Mirju št. 6 je izročil Francetu Letniku, hlapcu v Trnovski ulici št. 1, 700 Din in mu naročil naj mu pripelje od tvrdke Zalta-Zilič na Dunajski cesti 1000 kg cementa. Letnik je sprejel naročilo in denar, pripeljal pa je Komana samo 500 kg cementa. Lagal se je, da ga tvrdka slučajno nima več v zalogi in da dobi ostanek v par dneh. Čez par dni pa so ugotovili, da je hlapec Letnik, kateremu je njegov gospodar Gale odpovedal službo tudi radi neke poverebe, pobegnil. Komana je odnesel vseh 700 Din, ker tudi 500 kg cementa, katerega mu je pripeljal, tvrdki ni plačal, marveč ga je vzel na račun Franceta Komana. Kam je Letnik pobegnil, do sedaj še niso ugotovili.

Tatvine v Ljubljani. Iz stanovanja Marije Dolenčeve v Wolfovi ulici je bil ukraden črn, suknjen, z vezanimi okrašen plašč, bela bluza in še nekaj podrobnosti v skupni vrednosti okrog 1000 Din. — Elektrotehniku Adolfu Valentiniču je bil ukraden iz veže hiše na Marijinem trgu št. 3 še dobro ohranjen nov suknjič, v katerem je imel usnjato denarnico z nekaj denarja in pa svojo izkaznico.

Huda branjevka. Na vojaško vežbališče v Mostah je prinesel pekovski vajenec Josip Videnšek večkrat različno pecivo, katero je prodajal vojakom. To pa je silno jezilo branjevko Antonijo Loboda v Vodmatski ulici št. 82. Ko je včeraj žena zopet zagledala fanta s košem peciva, je skočila k njemu, potegnila mu koš iz rok in stresla vse pecivo po tleh. Ker je bilo tam veliko prahu, je fant pustil pecivo, vzel koš in šel domov. Huda žena, ki je zatrdjevala, da Videnšek nima pravice vojakom prodajati kruh, je napravila nad 100 Din škodo.

Aretacija nevarnega tatu. V zadnjem času so se vedno bolj množile tatvine raznega perila, ki je bilo obešno po vrtovih, balkonih, hodnikih in podstrešjih. Včeraj pa se je posrečilo ljubljanski policiji, da je prijel nevarnega tatu, ki je izvršil več podobnih tatvin. Že delj časa so namreč sumili na Selu, da se bavi s tem poslom neki Gabrijel Meglič, 22 let star brezposeln delavec, doma iz Predoselj na Gorenjskem in ki je stanoval v Bohoričevi ulici št. 30. Policija ga je na podlagi ovadb končno aretirala in ze uvedla pri njem hišno preiskavo, ki je imela popoln uspeh. Našli so v njegovem stanovanju cel kup žepnih robcev z raznimi zaznamki, dalje različne nogavice, srajce, lepo posteljno pregrinjalo s krasnim ročnim vzorjem in pa kos baržuna. Ugotovili so, da so bili ukradeni ti predmeti štirim ali celo petim strankam. Meglič je kradel običajno na ta način, da se je vtihotal pri zvečer v tujo hišo ali celo v stanovanje. Po noči je nakradel, kar je mogel doseči in se je zjutraj zopet skrivaj zmuznil iz hiše. Od tod tudi umevno, da je mogel odnesti večkrat tudi perilo, ki se je šele namakalo v vežah, pralnicah in kuhinjah. Fant je bil že osemkrat kaznovan radi raznih tatvin. Njegova zadnja kazen je bila eno leto težke ječe radi tatvine. Policija ga je izročila deželnemu sodišču.

Iz Štajerske.

Pevski koncert priredi v nedeljo 7. junija popoldne ob 3 v dvorani gostilne Sušterič na Teharjih teharško Kat. prosv. društvo. Po koncertu se vrši prosta zabava v korist zgradbe novega društvenega doma.

Nova Čerkev pri Celju. 24. t. m. se je vršil pri čebelnjaku g. Samca dobro obiskan čebelarški sohd. Predaval je čebelarški strokovnjak gosp. župnik Peternel. Obrazložil je podočno pomen čebeloreje za kmetijstvo in način uspešne čebeloreje. Po predavanju se je vršil ustanovni občni zbor Čebelarke podružnice. Kot predsednik je izvoljen g. župnik Peternel, kot tajnik in blagajnik g. Oton Samec, kot odbornik pa Fran Rejec.

Avtomobilski promet Zagreb—Rogaška Slatina. Od 25. maja vozi vsak petek avtobus Zagreb—Rogaška Slatina. Avto odhaja iz Zagreba ob 8 zjutraj ter dospe v Rog. Slatino ob 11.30 dopoldne. Med potom se ustavi v Krapinskih toplicah. Popoldne ob 16.30 se vrača avto iz Rog. Slatine v Zagreb, kamor dospe ob 19.30. Zveza z avtomobilom je torej precej krajša nego z železnico, a je tudi precej dražja, ker stane vožnja 200 Din.

Samomir pri Pragerskem. Dne 26. maja okoli dveh popoldne je nšael v gozdu pri Pragerskem progovni čuvaj Muravs neko mladenko, ki se je borila s smrtjo. Muravs je takoj obvestil postajo v Račjem in orožniško posta-

Jo. Mladenko, ki se je zastrupila z lizolom, so takoj peljali v Maribor, a je med vožnjo umrla. Piše se Eliza Donaj, ki je službenica na državni železnici. Kaj je Donajeva gnala v smrt, ni znano. Pri njej so našli še dve steklenici drugega strupa.

IZ MARIBORA.

Zadnje predstave »Hamleta« na mariborskem odru. V četrtek dne 28. t. m. se vprizori predzadnjičkrat in v soboto dne 30. maja zadnjičkrat v tej sezoni veličastna Shakespearjeva drama »Hamlet« in sicer v četrtek za Ab. A. v soboto za Ab. D. S tema dvema predstavama so dobili vsi abonenti po 15 dramskih predstav in bo s tem tudi zaključena redna dramska sezona. Ker pa imata Ab. B in C, ki sta imela predstave v »V Vrtincu« (katere Ab. A in D nista videla) brez »Hamleta« 15 predstav, se oba abonmana C in B lahko poslužita pri predstavah »Hamleta« kuponov.

Glavni odbor Jadranske Straže se je sestavil sledeče: predsednik veliki župan dr. Pirkmayer, podpredsednik župan dr. Leskovar, polkovnik Milan Bleiweis in predstojnik okrožnega sodišča dr. Zihner, gen. tajnik poln. nadzornik Kerševan, tajnika ga Ašičeva in uradnik fin. kontrole g. Trošt, blagajniki: okr. glavar Ivo Poljanec, bančni uradnik Lavrenčič in industrijalec Jos. Rosenberg, gospodar Peter Mijošič. V bližnjem času bo odbor sestavil tudi podobore po vseh okrajih mariborske oblasti.

IZ CELJA.

Mariborska vojaška godba v Celju. Kakor smo že poročali, se vrši danes v četrtek v Celju polkovna slava 39. pp. Pri tej priliki sodeluje mariborska vojaška godba, ki se le dni nahaja v Celju. Priredila je nekaj koncertov in je igrala v torek pri operi »Traviata«.

Za porotno zasedanje pri okrožnem sodišču v Celju so dosedaj razpisani sledeči porotni sluščaji: torek 2. junija Josip Rošthar, uboj; sredo 3. junija Franc Košajnc, tatvina in težka telesna poškodba; četrtek 4. junija dopoldne Božidar Krotli, poneverba; popoldne Josip Hotko, zavrtni roparski umor.

Bivši doktor prava izgnan. Iz naše države je izgnan Rudolf Fohn, bivši doktor prava, znan po svojih dveh tatvinah, ki jih je izvršil med vojno v celjskem muzeju in lani v državnih realni gimnaziji. Fohn je italijanski državljani in pristojni v Trbižu na Koroškem. V torek dne 26. t. m. so ga odpeljali v Avstrijo, kjer je tudi izvršil več tatvin.

Mesečni živinski sejem v Celju. Redni mesečni živinski sejem se vrši v Celju meseca junija vsled praznika šele v torek 2. junija.

Iz ostale Jugoslavije.

Grškokatoliški župnik iz okolice Djakova kot izumitelj, Mihajlo Bersermenji, grškokatoliški župnik v Piškorevcih pri Djakovu, je zamislil aparat za točno pisanje not pod imenom »Glasbeni pisalni stroj«. Njegova zamisel je seveda vzbudila veliko zanimanje v Ameriki in v drugih državah. Težko si je tudi predstavljati stroj, ki bi v istem času, ko glasbenik igra na tem ali onem glasbilu, točno beležil vse note in ostale glasbene znake. Novi stroj je ogromnega pomena za industrializacijo godbe in za ves glasbeni svet. S tem strojem se bo doseglo, da se ne bo zgubila nobena glasbena misel, ker bo stroj spriti beležil vsak pritisk prstov na instrumentu. Glasbene skladbe, za katere so bila doslej potrebna leta in leta, bodo odslej zložene v par dneh. Kakor čujemo, se osnuje v Zagrebu družba, ki bo skušala ta izum izkoristiti.

Jugoslovanski romanje v Rim. 25. t. m. so se odpeljali iz Subotice rimski romarji baške župnije. Vseh skupaj je približno 1800, med njimi tudi precej nekatolikov. Vodi jih škofijski kancelar Skenarović. Na Sušaku se pridružijo ostalim romarjem iz Jugoslavije. S svojimi verniki so pohiteli v Rim domalega vsi jugoslovanski škofje.

Protestno zborovanje najemnikov v Sarajevu. Minolo nedeljo se je vršilo v Sarajevu veliko protestno zborovanje najemnikov proti novemu stanovanjskemu zakonu. Zborovalci so sklenili protestno resolucijo in pooblastili svoje zastopnike, da se dogovore z ostalimi organizacijami glede nadaljnih korakov.

Nov komunistični proces v Belgradu. Te dni se je začela v Belgradu glavna razprava proti časnikarju in slikarju Moši Pijadeju in tovarišem, ki so obtoženi temeljem obznane zaradi izdajanja lista »Komunist« in nekih plakotov. Pijade je v svojem zagovoru zanikal vsako krivdo in trdil, da so bile vse izjave njegovih soobtožencev po policiji izsiljene in neresnične.

Za mostove v Dalmaciji je vlada dovolila kredit 1.200.000 dinarjev.

Afera zaradi italijanske zastave v Sarajevu. Minolo soboto zvečer je neki Maurizij Conti — prej Moritz Kohn — v Sarajevu povodoma italijanske vojne 10 letnice izobesil italijansko zastavo. Ljudje so to smatrali za izizivanje in so zahtevali, da se zastava sname. Conti tega ni hotel storiti, češ da ima v hiši svoje prostore italijansko dobrodelno društvo, ki ima pravico izobešati svojo zastavo. Opozorili so ga, da mora potem poleg italijanske izobešati tudi jugoslovansko zastavo. Conti pa tudi tega ni hotel storiti, narkar so ljudje italijansko zastavo sami sneli. Naslednji dan je italijanska zastava zopet visela. Takoj se je zbrala večja množica, ki je zastavo zopet snela in

oddala na policijo. Vsled tega se je sarajevski italijanski konzul pritožil pri velikem županu in nato poročal italijanskemu poslaniku v Belgrad. Sarajevski veliki župan je v stvari odredil preiskavo, a zavzel stališče, da bi bila morala poleg italijanske viseti tudi jugoslovanska zastava ter da zato konzulov protest ni opravičen. Kljub temu bodo Italijani zahtevali »zadoščenje« in ga po vsej priliki tudi dobili. Ko so pa nedavno Italijani v Trstu na divjaški način ravnali z jugoslovanskim profesorjem — vsekakor samo s slovenskim in ne s srbskim — smo prejeli od Italije še par moralnih zausnic namesto zadoščenja. Italija pač paktira s sedanjim veleposelskim režimom kot takim in ve, da si sme zato nasproti ostalim Jugoslovanom dovoliti vse, kar hoče.

Pozidava ostroškega samostana. Samostan Ostrog v Črni gori je bil lani pogorel; ostala je nepoškodovana samo celica, v kateri počivajo ostanke sv. Vasilija Ostroškega. Samostanska uprava je dala samostan iz lastnih sredstev zopet pozidati po načrtih nekega ruskega arhitekta. Dela so sedaj domalega dovršena. Ostroški samostan je sezidan v strni skalni pečini liki orlovsko gnezdo.

Antropološki oddelek Sociološke družbe v Zagrebu. Te dni se vrši v Zagrebu ustanovni občni zbor oddelka za antropologijo in sorodne znanosti v okviru Sociološke družbe.

Iz Primorske.

Reka — škofija. Kakor poročajo iz Rima, se ustanovi na Reki v kratkem samostojna škofija. Kakor znano, se je Reka že pod prejšnjim režimom potezala za lastno škofijo.

Binkošne slavnosti v postojnski jami. Postojnsko jamsko ravnanje, naznanja, da se vrše o binkoštnih praznikih v postojnski jami razne javne prireditve: razsvetljava, ples, koncert itd. Pričakujejo mnogo tisočev obiskovalcev, tembolj ker veljajo za to priliko na železnica znatno znižane vozne cene.

Italijansko ljudsko štetje. Italijanski listi objavljajo sledeči izid ljudskega štetja v novih pokrajinah: V Julijski Benečiji so našli 887.753 oseb, od tega »govori« italijansko 580.180 ali 65,4 odstotka, slovensko 258.944 ali 29,2 odstotka, hrvatsko 92.800 ali 10,5 odstotka, nemško 4185. Na Tridentinskem je 622.288 prebivalcev; od tega govori italijansko 426.638 oseb ali 68,6 odstotka, nemško pa 195.650 ali 31,4 odstotka. — Te številke so seveda popolna potvorba dejanskega stanja, saj celo objektivni Italijani priznavajo, da je po novem stanju prišlo pod Italijo 600.000 Slovencev.

Raziskovanje jam na Banjski planoti so pod vodstvom profesorja Ivančiča nadaljevali. Šli so dol v štiri nad 70 metrov globoke prepe. Raziskovanje pete jame, 90 metrov globoke, so morali prekiniti, ker so prišli do slapa in niso mogli naprej. Na dnu jam je bilo veliko vojnega materiala, med njimi tudi množica nabitih pušk. Kakor prvič so našli tudi drugič veliko biološkega materiala.

V Vrtojbi pri Gorici sta izkopavala delavca Fajt in Kovačič strelivo; razletela se je granata in ju je raztrgala na kose.

Parobrodna družba Cosulich je dala v delo dve motorni ladji (petrolej), kojih vsaka bo vsebovala 23.500 brutoregisterov. To bosta največji dve motorni ladji na svetu.

Trgovska akademija v Trstu je dobila naslov »Kraljevi trgovski zavod — Reale Istituto Commerciale« in je postala javen avtonomen zavod. Obenem je dobila značaj juristične osebe. Trgovska šola ostane še nadalje z njo v zvezi.

Družba za zgradbo malih stanovanj v Trstu je razpisala gradbo treh hišnih skupin. Proračun stroškov znaša 5.250.000 lir.

V prvi majevi polovici je bila v Trstu druga razstava stare umetnosti, ki jo je priredil »Circolo Artistico«. Na vrsto sta prišla 17. in 18. stoletje. Obisk je bil prav dovoljen.

Otvoritev tržaških javnih kopališč. Tržaška javna kopališča pri Svetilniku, Sv. Andreju, Sv. Soboti in v Barkovljah se otvorijo dne 1. junija in bodo odprta vsak dan od 6 do 21.

Električna železnica v Trstu se je razlikovala doslej po barvah sedaj ima pa številke, n. pr. št. 4 Piazza Garibaldi-Stazione Campo Marzio, št. 5 Piazza Perugina-Rojano, 6 mesto Barkovlje itd.

Parniki Lloyda Tricestino se ustavljajo od 6. maja naprej tudi v mestu Bari.

Dobre klebase so prodajali nekateri tržaški trgovci. V klobase so poleg mesa devali škrob.

Iz širnega sveta.

Amundsen.

Še zmeraj nobenega poročila. Tisoč in tisoč domnevanj kroži po časopisih, sestavljajo se najrazličnejše kombinacije, ponuja se pomoč od tu in tam. Rekli smo že, da Mc Millanova ponudba ni resna; hoče priti Amundsenu z aeroplani na pomoč, to se pravi: s poljskimi topovi pride trdnjaskemu topništvu na pomoč. Resnejše se nam zdijo vesti o zračnih ladjah »Shenandoah« in »Los Angeles«. Prva se je v hudem viharju enkrat že prav dobro obnesla, o zadnji smo pa itak dosti brali. Norvežani smatrajo ponudbe Amerike za nekoliko netaktne. Pravijo, rajše nič ne vemo, in pa Amundsen je »mož presenečenje«, kar je pokazal tudi pri svoji ekspediciji na južni tečaj 1. 1911-12. Največji pesimist je črnec Mat. Henson, spremljevalec Pearyja 1. 1909: »Usoda Amundsenove ekspedicije je zapečaten. Vsi so mrtvi. Tam gori noben aeroplan ne more pristati, vidiš samo ledene gričke v vodi.« — Norveški profesor Hoel, ki je sestavljal zemljevidni material Amundsenov, omenja pet možnosti: 1. Vse dobro, Amundsen je prišel na tečaj in je še tam. 2. Amundsen na tečaju, a stroj se je pokvaril in je vrniten po zraku nemogoča. Torej proti rtiču Columbia! 3. Ekspedicija se vrne na rob tečajnega ledu. 4. Neugodno vreme. Ekspedicija med tečajem in Spitzbergi prisiljena pristati. 5. Pri poletu nazaj zgubili smer in leteli mimo Spitzbergov. Hoel je torej optimist. Prav tako tudi znani danski raziskovalec Laugel-Koch. Pripisuje Amundsenu najrazličnejša presenečenja. Zauja Amundsenovi energiji in skušniji. — Če bodo Amerikanci pomagali, bo šla ladja »Patoka«, ki služi Zeppelinom za pristanišče, do Grenlandije naprej!

Oslo, 27. maja. (Izv.) Doslej še ni nobenih poročil o Amundsenu. Listi poročajo, da se je vreme v Kingsbergu zboljšalo.

Esperanto.

Mednarodna konferenca za uvedbo esperanta v trgovini, prometu, industriji in znanosti je bila otvorjena 14. maja v zavodu za oceanografijo v Parizu. 120 zvez iz 23 držav je bilo na konferenci zastopanih, nadalje 150 trgovskih zbornic, 110 gospodarskih in znanstvenih skupin ter nemška, francoska, italijanska, španska, rumunska, litvanska in kitajska vlada. Otvoril jo konferenco predsednik pariške trgovske zbornice Kempf. Predavanja in debate ter govori so se vršili vsi v esperantu. Delegat italijanske vlade je prebral od 78 italijanskih učenjakov in intelektualcev podpisano izjavo, naj se vpelje esperanto kot književni jezik za znanstvena dela. O tej pomembni konferenci ter o zaključkih bomo še poročali. Esperanto si osvaja svet. Celo Angleži ga proglašajo za bodoči svetovni jezik in njih trgovski listi imajo razprave, oglašajo itd. tudi v esperantu. Nemci ga razširjajo na vso moč. Esperanto je nekaj, kar bo kar čez noč nad nas prišlo.

Proti vojski s plini.

V Zenevi zboruje konferenca o mednarodni trgovini z orožjem; pisali smo že o njej. Vojaška komisija konference ima posebne seje. Na eni teh sej je nemški poslanik Eckardt govoril o raznih stvareh, plinove vojske ni omenil. Nato ga je jugoslovanski delegat interpeliral in je v imenu naše vlade obžaloval, da zastopnik one dežele, ki je najmočnejša kemična sila sveta, ni govoril o glavnem vprašanju, o vojski s plini. Na interpelacijo je Eckardt odgovoril: »Nemčija je pripravljena pristopiti brez pridržka vsaki mednarodni ureditvi, ki ima za namen odstranitev vojske s strupenimi plini. Mislim, da sem s tem dal zadovoljivo izjavo.« Besede nemškega delegata so sprejeli člani konference z velikim odobravanjem.

Nove ameriške znamenke.

Amerika je izdala dve novi seriji poštnih znamk. Znamka za pol centa kaže glavo ame-

riškega kapitana Halea, ki so ga Angleži leta 1776 v Newyorku obesili in kojega zadnje besede so bile tele: »Zal mi je, da imam eno samo življenje, ki ga lahko žrtvujem svoji domovini.« Druga znamka, za 1 in pol centa, kaže sliko predsednika Hardinga. Nobene teh dveh znamk pa ne moreš kupiti posebej, ker znamke za pol centa v Ameriki niso v prometu. Večje število seveda lahko tudi posebej kupiš.

Sport in telovadba za vse dijake na Pruskem obvezna.

Prusko naučno ministrstvo gre korak za korakom za ciljem, da se uvedejo telesne vaje sčasoma v učni načrt za vse dijake. Pred par tedni je izšla odredba, da se morajo vsi oni, ki hočejo poučevati na srednjih šolah, udeleževati skoz dva semestra vseučilišnega sportnega in telovadnega pouka. Nato so raztegnili to naredbo tudi na diplomatske skušnje na pruskih tehniških visokih šolah. Najmanjša izmera so dveurne tedenske vaje v dveh študijskih semestrih. Sedaj pripravljajo enako naredbo tudi za medicince. Minister za znanost, umetnost in ljudsko izobrazbo pravi, da bodo naredbe prešle slednjč na vse šole in zavode.

Nov način usmrtnitve.

Oger Juhicz je v ameriški državi Nevada umoril svojo 16 letno ljubinko. Obojen je bil na smrt in so odločili, da ga bodo usmrtili s plinom. Lepega dne, ko bo trdno spal, bodo spustili v celico plin cyan in bo zaspal za vedno. Ko so lani na isti način usmrtili nekega Kitajca, je nastal v Ameriki srdit boj o humaniteti take usmrtnitve. Če dotičnik ve, kaj ga čaka, če čuje ter se bori z vsemi močmi zadnje zavesti proti plinu, je to gotovo najstrašnejši način usmrtnitve.

Prijetno presenečenje.

Mlada Francozinja, lasničarka, je prišla na Angleško. Ker ni imela dovoljenja za bivanje v Angliji, se je na slepo srečo poročila z nekim moškim, kojega oglašje je brala v časopisu. Zelo je gledala, ko so ji pozneje na policiji povedali, da je žena zloglasnega in od policije zelo iskanega Archibalda Kinga, ki se je dal že dvanaestkrat poročiti.

Mirna vest.

Mladi vlivalec svinca André Hamard je zvedel, da ima stara gospa Leroy veliko denarja. Počakal jo je, jo ustrelil z revolverjskimi strelji, ji vzel ključ ob pasu, je odprl vse omare in skrinje in je nabral 1.200.000 frankov. Prišel je v Pariz in se je čisto mirno prigrabil k avtomobilni dirki Pariz-Roubaix. Prej si je pa še kupil s pomočjo dveh sošofjev avto za 45.000 frankov in se je peljal z njima za poskušnjo iz Pariza v Orleans. Povedal jima je, kje je dobil denar, in ker ga nista naznanila, so z njim vred aretirali tudi sokrivca.

Metulji. Pet škatelj s krasnimi metulji so poslali iz Francije na znani Carnegiejev zavod v Pittsburgu v Ameriki. Metulji so iz okolice mesta Rennes in so jih konservirali na poseben način, tako da so čudovite barve ostale čisto nespremenjene. Zbirka je bila zavarovana za 180.000 frankov.

Za gobave vseh angleških otokov v Velikem oceanu so napravili osrednji zavod na otočju Fidži. Kakor doznavamo, bodo tudi proti tej strašni bolezni kmalu našli primerno zdravilo.

Prebivalstvo Švedske. Po zadnjem ljudskem štetju 1. 1. 1925 je bilo na Švedskem 6.638.118 ljudi, za 30.359 več kakor leto prej. Torej ima Švedska ravno polovico toliko prebivalstva kakor Jugoslavija.

Sara Bernhardt je živela več let v Parizu v hiši Boulevard Pierre 56 in je tam 1. 1923 tudi umrla. Sedaj so hišo prodali. Vzklicna cena je bila 200.000 frankov, a neki advokat jo je po naročilu neznanega častilca Bernhardtove kupil za 600.000 frankov.

Švobodni gledališki umetniki prirede v četrtek 4. junija v Mestnem domu svoj prvi večer. Izvajala se bo moderna pesnitev »Oblačnica, ki si rojevala mladega, širši publiki še neznanega pesnika Ivana Mraka. V pesnitvi nastopijo: gdnja Marija Gorčeva, g. Benno Reš ter avtor sam, ki je obenem tudi režiser.

Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani javlja definitivno vsem udeležencem skupščine zdravniških društev za Slovenijo v Rogški Slatini dne 30. maja, da je skupni odhod iz Ljubljane v rezerviranem vozu osebnega vlaka v soboto, dne 30. maja ob 12.10, ker brzovlek nima zveze. Ob 4.15 prihod v kopališče. Udeleženci kupijo pri vstopnih postajah cele enosmerne na obratni strani v vlažnim postajnem žigom žigosane karte, ki veljajo v zvezi s potrdilom o udeležbi, ki ga izda tajnik Slov. zdravniškega društva o priliki družinskega večera, tudi za povratek. Spored bivanja v kopališču je sledeči: Po prihodu se podajo gostje v naznačene prostore. Od 5 do 7 popoldne skup delegatov zdravniških društev. Lokal naznanimo na kolodvoru, oziroma v pisarni zdraviliškega ravnanstva. Ob pol 9 družinski večer, nastopi lasten orkester in pevski zbor. Iz prijaznosti sodeluje gdnja Zdenka Zikova, operna pevka zagrebške opere. V nedeljo 31. maja ogledovanje zdraviliških naprav, izleti v okolico. Za prenočišča bo preskrbljeno, obteka promenada.

Poizvedovanj.

Izgubila se je v soboto popoldne površna jopica v parku pri sv. Petru. Odda so nai Ilirsko ulica 27, I. nadstropje, proti nagradi.

Gledališka umetnost.

NARODNO GLEDALIŠČE V LJUBLJANI.

DRAMA:

Začetek ob 20. uri zvečer.

Četrtek, 28. maja: Zaprtlo.
Petek, 29. maja: POHUŠANJE V DOLINI ŠENT-FLORJANSKI. — Red C.
Sobota, 30. maja: LIZISTRATA. — Red D.
Nedelja, 31. maja: VDOVA ROŠLINKA. — Izven.
Zaradi smrti v rodbini g. Levartja so je dramski repertoar spremenil, na kar opozarjamo cenjeno občinstvo.

OPERA:

Začetek ob pol 20. uri zvečer.

Četrtek, 28. maja: Zaprtlo. (Generalna.)
Petek, 29. maja: BRIVEC BAGDADSKI, premijera. — Red B.
Sobota, 30. maja: Zaprtlo.
Nedelja, 31. maja: BRIVEC BAGDADSKI. — Izven.
Ponedeljek, 1. junija: V VODNJAKU. CVETICE MALE IDE. — Izven.

Naznanila.

Cerkveni koncert »Glasbene Matice« v Ljubljani se vrši definitivno v četrtek, dne 4. junija. Vstopnice od 25 Din navzdol so že v nredprodaji v Matični knjigarni.

Gospodarstvo.

Dvig dinarja in valutna politika.

Ljubljana, 27. maja 1925.

Zadnji silen dvig dinarja, ki je povzročil v našem gospodarskem življenju precej škode, je bil v januarju t. l. Povprečni tečaj dinarja na newyorški borzi je narasel od 1.50 v decembru lani na 1.63 v januarju letos. Na to se je tečaj dinarja nekoliko ustalil. V mesecu februarju t. l. je bil povprečni tečaj 1.62, v mesecu marcu 1.61, v mesecu aprilu t. l. pa 1.62.

Kar naenkrat pa se je nepričakovano dinar v tem tednu dvignil. V ponedeljek, dne 25. t. m. je naenkrat skočil v Newyorku na 1.66, obenem pa tudi na ostalih borzah; v Zagrebu so tečaji skoro vseh valut znatno popustili.

Gotovo je, da spričo krize v naši trgovini in industriji nimamo iskati vzroka v izboljšanju — za katerega še ne moremo prerokovati, da bo dolgotrajno, ker je še vsakemu hitremu dvigu sledil primeren padec. Ta padec pa ni bil tako velik, da bi dinar padel pod nivo, na katerem je bil pred začetkom dviganja. Črta gibanja dinarja od začetka leta 1923 sem je šla vkljub manjšim padcem in vkljub naravnost ekscentričnim dvigom polagoma navzgor, medtem ko ta dvig ni bil v spremstvu odgovarjajočega padanja cen t. j. zvišanja kupne moči dinarja doma.

To dviganje dinarja, zlasti pa njegovi nagli skoki, je povzročilo v našem gospodarstvu zlasti pa zunanji trgovini občutno škodo. Zlasti naj opozorimo na lesno industrijo, ki se je z dvigom dinarja naenkrat našla pred nujnostjo, da zniža cene svojim produktom, če hoče uspešno konkurirati na inozemskih tržiščih, predvsem z Avstrijo. To znižanje cen pa je bilo za industrijo zopet težavno, ker so vsi faktorji, ki diktirajo proizvodne cene pri nas doma ostali isti, kar pomeni, da se produkcijski stroški niso mogli znižati.

Ta dvig dinarja je bil n. pr. v zelo veliko škodo tudi našemu mlekarstvu, kateremu je onemogočeval plasiranje produktov na inozemskih tržiščih.

Težaven položaj pa je nastal tudi za našo industrijo, ki producira predvsem za tuzemski trg. Uvoz iz inozemstva je začel občutno pritiskati cene domačim proizvodom navzdol in tako še bolj poglobljujeval krizo velikega dela naše industrije.

Tako je finančna politika g. Stojadinoviča dosegala z dvigom dinarja — za kar se pa

ji ne sme pripisovati preveč zaslug, — samo to, da se je kriza v našem gospodarstvu samo razširjala in če imamo sedaj v Sloveniji po cenitvi Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani okoli 25.000 brezposelnih, gre to v velikem delu na račun politike dviganja dinarja.

G. finančni minister — kakor vse kaže — hoče to valutno politiko nadaljevati toliko časa, dokler ne bo dvignil dinarja do zlate paritete, kar bi pa trajalo najmanj desetletje.

Ce se bo politika dviganja dinarja nadaljevala, ne bo pomagal naši industriji nov carinski tarif prav nič. Pravijo sicer, da so posamezne postavke tega tarifa izredno visoke, obenem pa obljubljajo, da se bodo po zaključitvi raznih trgovskih pogodb znižali. Pa tudi če so postavke primeroma visoke, se bodo ob samo malo močnejšem dvigu dinarja kompenzirale, ker bo visoki tečaj dinarja omogočeval kupovanje tujih izdelkov kljub izredno visoki carinski zaščiti. Zato pa bo treba kmalu priti do spoznanja, da samo z novim carinskim tarifom ne bo pomagano industriji, dokler ne uredimo najvažnejšega, t. j. da stabiliziramo tečaj dinarja.

Evropa se ravnokar pripravlja na ureditev svojih valutnih vprašanj. Anglija se vrača k zlati valuti. Nemčija, Rusija in Poljska so zopet vzele zlato za podlago svoje valute. Avstrija je stabilizirala svojo valuto in jo devalvirala. Sledila ji bo v devalvaciji najbrže tudi Ogrska. Češkoslovaška ima že stabilno valuto.

Le naša valutna politika je — uničena, kar je v silno škodo celokupnemu gospodarstvu.

Tudi krogi konzumentov čutijo na svojih žepih, da s to valutno politiko ne pridemo nikamor. »Dinar se dviga, cene — pa tudi...« vidijo konzumenti. Nikjer ni resnih prizadevanj spraviti v sklad kupno moč dinarja doma z njeno vrednostjo v inozemstvu.

Ne vem, kako dolgo bo trajala ta negotovost v valutni politiki. Dejstvo pa je, da jo čuti vse gospodarsko življenje, ki se nikakor ne razvija, kakor bi bilo želeli.

Tudi sedanji dvig dinarja, če bo le količkah trajen, bo doprinesel svoje k poglobitvi krize našega gospodarstva, katero le težijo ogromni davki.

Kakor smo že uvodoma omenili, ni iskati vzroka za dvig dinarja v našem gospodarskem življenju oziroma v izboljšanju plačilne bilance. Dvig dovajajo v zvezo z izgledi zunanega posojila. Trdijo tudi, da je to pripisovati intervenciji Narodne banke. Inozemski krogi celo

pravijo, da je to špekulacija in sicer za to, da se bo dalo še pred uvedbo novega carinskega tarifa — računajo, da bo stopil v veljavo dne 1. junija t. l. — uvoziti po visokem tečaju zelo veliko blaga.

Vsekakor pa dvig, naj bodo vzroki zanj že katerikoli, ne bo pospeševal konsolidacije našega gospodarskega življenja.

* * *

Kdaj je treba letos škropiti trte proti peronospori? Na podlagi znanstvenih izkušenj je letos pričakovati prvi izbruh peronospore v času okoli 30. maja. Zato moramo prvič škropiti trte proti peronospori pred 30. majnikom. Drugi izbruh peronospore je pričakovati v času od 10. do 13. junija. V tem času naj bodo trte v drugič poškropljene. Tretjič je treba škropiti proti koncu junija, ali prve dni julija, kakor hitro trte odcveto in se pokažejo kot konopljenno zrno debele jagode. Prvič škropimo z enodstotno, drugič in tretjič s poldrugodstotno galično-apneno brozgo, le če bo vreme močno deževno, vzamemo za pol odstotka galice več. Apna vzamemo le toliko, da bel preskusni papir v zmesi pordeči. Preveč apna škvari učinkovitost galice. Po grozdu moramo posebno v drugič in tretjič izdatno škropiti. Če primešamo škropivu v prvič 100 gr, v drugič in tretjič pa 200 do 250 gr sulikola, smo varni tudi pred plesnobo in ohranimo grozdje zdravo. Ako bi bilo leto mokro, poškropimo trte v drugi polovici julija še v četrtič. — B. Skalicky — Grm.

Svinjski sejem v Celju dne 23. maja t. l. Dogon 114 prešičev. Povprečno cena pri komadu: 6—7 tednov stari prešiči Din 60—70, 7—8 tednov stari Din 100—125, 10—12 tednov stari Din 150—200, 4 mesece stari Din 250 do 260, 5 mesecev stari 260—300, 6—7 mesecev stari Din 325—350, 8—9 mesecev stari Din 370—400, 1 leto stari Din 650—700. Kupčija je bila slaba ter je bilo malo prešičev prodanih.

Mesečni živinski sejem v Celju. Redni mesečni živinski sejem se vrši v Celju meseca junija t. l. vsled tega, ker je prvi ponedeljek v tem mesecu praznik, v torek, dne 2. junija.

Povišanje kapitala. Zadruga banka, d. d. v Ljubljani povišuje kapital od 3 na 4 milijone dinarjev z izdajo 10.000 novih delnic po nom. 100 (emisijski kurz 110, oz. 115).

Občni zbori. Produktivna zadruga ljubljanskih mizarjev, r. z. z. o. z. na Glincah-Viču dne 7. junija 1925; Strojne tovarne in livarne, d. d. v Ljubljani dne 12. junija 1925; Stavbna družba, d. d. v Ljubljani dne 16. junija 1925.

Borze.

Dne 27. maja 1925.

DENAR.

Zagreb. Italija 2.3620—2.3920 (2.3816—2.4116), London 291—294 (292.06—295.06), Newyork 59.70—60.50 (59.87—60.67), Pariz 2.9970—3.0470 (3.075—3.125), Praga 1.76—1.784 (1.7810—1.8050), Dunaj 8.40—8.52 (8.435—8.555), Curih 11.5750—11.6750 (11.53—11.73), Amsterdam 24.05—24.35. Tendence nekoliko švratejša.

Curih. Belgrad 8.60 (8.5250), Pešta 0.007260 (0.00726), Berlin 1.23 (1.2310), Italija 20.45 (20.57), London 25.125 (25.1225), Newyork 516.70 (518.70), Pariz 25.85 (26.15), Praga 15.325 (15.325), Dunaj 72.75, Bukarešt 2.40 (2.40), Sofija 3.70 (3.75).

Dunaj. Devize: Belgrad 11.795, Kodanj 133, London 34.49, Milan 28.13, Newyork 709.35, Pariz 35.50, Varšava 136.13. — Valute: dolarji 706.40, angleški funt 34.44, lira 28.09, dinar 11.76, češkoslovaška krona 20.98.

Praga. Devize: Lira 134.13, Zagreb 56.45, Pariz 160.65, London 164.20, Newyork 33.75.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Ljubljana. 7 odst. inv. posojilo zaklj. 62. vojna škoda 194 (den.), Celjska posojilnica 200—205, Lj. kreditna 225—265, Merkantilna 110—124, Praštediona 798—805, Kreditni zavod 185—193, Strojne tovarne 134 (bl.), Večve 100—114, Stavbna družba 265—280, 4 in pol odst. zastavni listi 20 (den.), 4 in pol odst. kom. zadolžnice 20 (den.).

Zagreb. Hrv. eskomptna 104—105, Hipotekarna 59.50—60, Kreditna, Zagreb 105—107, Jugobanka 101—102, Praštediona 800—804, Slavenska 70—71, Eksploatacija 31—32, Seferana 565—570, Gutmann 360—365, Slavonija 51—52, Trbovlje 361—366, Večve 100.

Dunaj. Efekti. Alpine 30.6, Greinitz 13.6, Trbovlje 43.1, Hrv. eskomptna 12, Leykam 14, Hrv. slav. hipobanka 6.85, Avstr. tvornice za dušik 18, Gutmann 42, Mundus 80, Slavex 17, Slavonija 5.82.

BLAGO.

Ljubljana. Les: Hrastovi hlodi, od 25 cm prem. naprej, od 3 m dolž, fco nakl. postaja 520 (den.); hrastovi plohi, neobrobljeni, 70, 80, 90 mm, fco meja 1100 (bl.); smrekovi hlodi, od 25 cm prem. naprej, od 3 m dolž, fco nakl. postaja 260 (den.); bukova drva, 1 m dolž, suha, fco Ljubljana 6 vag. zaklj. 21. — Žito in poljski pridelki: Pšenica Rosafé, 80 kg, rinf. promptna, par. Ljubljana 490 (bl.); pšenica avstralska, rinf. promptna, par. Ljubljana 485 (bl.); pšenica Hard Winter 2, rinf. promptna, par. Ljubljana 500 (bl.); otrobi pšenični drob, par. Ljubljana 190 (bl.); koruza, dob. maj. junij, par. Postojna neocar. 250 (bl.); rž maked., 72-73 kg, par. Ljubljana 400 (bl.); ječmen 57-59 kg, fco maked. postaja 300 (bl.); oves maked., orig., par. Ljubljana 360 (bl.); krompir beli, fco dol. postaja 125 (den.).

Turistika in sport.

AC Venezia : Ilirija dne 31. maja in 1. junija. Binkoštno nedelje in ponedeljek gostje prvič v Ljubljani AC Venezia, najmočnejši klub beneške province, kar znači obenem sploh prvi nastop italijanske nogometa v Ljubljani. Kakšno kvaliteto predstavlja Venezia v primeri z nogometom v Ju-

Dobro je, ako se od časa do časa na to spomnimo, da je pravilna nega zob skoraj najvažnejša med vsemi higijenskimi pravili, po katerih se mora moderni človek ravnati, da si ohrani svoje telo zdravo. Malokdo sluti, da slabi zobje ne uplivajo samo izdatno na naše razpoloženje, temveč (nova raziskovanja so dokazala to na presenetljiv način) so mnogokrat izhodišče najrazličnejših bolezni, katerih vzroki so nam ostali često zagonetni. Pravilno čiščenje zob more biti samo tako, da vsak dan uničujemo povzročilce gnilobe, ki razjedajo zobe in ki se vsak dan na novo tvorijo v ustih. To moremo doseči edino na ta način, da dnevno uporabljamo resnično antiseptično sredstvo za čiščenje ust in zob. In to je Odol. Odol učinkuje prav posebno. Med tem ko učinkujejo druga sredstva za čiščenje ust in zob samo v hipu čiščenja, učinkuje Odol še ure in ure potem, ko smo si že osnažili zobe in izprali usta. Ta izredna dolgotrajna učinkovitost temelji na tem, ker se Odol pri izpiranju ust dobesedno vleže v zobe in sluznico, iste nato na poseben način prepoje in to tvori nekako antiseptično zalogo, ki potem učinkuje še ure in ure dolgo na gnilobne procese, ki razjedajo zobe. Odol je antiseptičen! Odol je brez dvoma antiseptičen! Odol je popolnoma antiseptičen!

Ljubezen in zlato.

97

Angleški spisal Jack London, prevel J. M.

Dežela se ni opomigla z običajno proznostjo. Denar ni postal bolj prost, akoravno je slučajni bralec Daylightovih časnikov kakor tudi vseh drugih posedovanih in podpiranih časnikov v deželi, lahko samo sklepal, da je stiska za denar minula in da je panika prestana zgodovina. Vsi javni glasovi so bili vedri in optimistični, zasebno pa je minog ljudi, ki so tako govorili, bilo v hudih škripah. Prizori, ki so se vršili v Daylightovi pisarni in na sejah njegovih ravnateljev, bi lahko na laž postavili uvodne članke v časnikih; tako n. pr. kakor je nagovoril velike delničarje od The Sierra and Salvador Power Companyje, United Water Companyje in več drugih družb:

»Držati se morate. Imate res dosti, ampak morali boste precej žrtvovati, da vzdržite. Deklamiranje o slabih časih je brez pomena. Mar ne vem, ne čutim, da so hudi časi prišli nad nas? Ali niste zaradi tega sedaj tukaj? Kakor sem že rekel, držati morate. Jaz imam večino delnic, in prišlo je do doklade. Ali doklade ali pa polom, za to gre. Ako pričem, še vedeli ne boste, kaj vas je udarilo, tako hudo bom udaril. Mala drhal gre lahko rakom zvižgat, ampak vi, veliki, ne morete. Ta ladija se ne bo potopila, dokler ostanete

na njej. Ako pa jo začnete zapuščati, se boste potopili, preden morete na suho. Ta doklada se mora plačati, to je vse.«

Velike dobavne trdnice, dobavitelji za njegove hotele in cela množica, ki je venomer zahtevala plačila, je doživljala vroče trenutke z njim. Povabil jih je k sebi v pisarno in jim razkazal svoje zadnje vzorce od morem in ne morem, hočem in nočem.

»Pri Bogu, morate me vzdržati!« jim je dejal. »Ako menite, da je ta igra whista mirna, prijetna in lahko prejenjate, pa greste domov, kadar se vam zljubi, se grozno motite. Poglejte, Walkins, pred pet minutami ste mi rekli, da se ne boste več trudili. Dovolite, da vam nekaj povem. Vi se še naprej potrudite in se boste potrudili. Vi me boste še nadalje zalagali in prejemali moje papirje, dokler stiska ne mine. Kako boste to naredili, je vaša reč, ne moja. Ali se spominjate, kaj sem storil s Klinknerjem in Altamont Trust Companyjo? Poznam notranjščino vaše kupčije bolje od vas in ako poskusite pasti, vas zmečkam. Pa tudi ako bi bil na tem, da popolnoma propadem, bi že našel minuto časa, ki bi jo obrnil za vas, in vas s seboj vred upropastil. Sedaj se pravi za vse od nas: ali plavaj ali utoni, in jaz sodim, da boste spoznali, da je v vašo korist, da me držite v splošni zmedi na vrhu.«

Najhujši boj je nemara bojeval z delničarji od United Water Companyje, ker je on glasoval za to, da se praktično cel

znesek surovih dohodkov posodi njemu in uporabi zapodpore njegove prostrane bojne fronte. Vendar ni šel v svoji samovoljni vladi nikdar predaleč. Dasi je prisilil ljudi, čijih blagobit je bila tesno zvezana z njegovo, da žrtvujejo, je bil Daylight, ako je eden njih prišel v hudo stisko, takoj na mestu, da mu pomaga nazaj v bojno črto. Samo močan človek je mogel rešiti tako zamotan položaj v takem času stiske, in ta možak je bil Daylight. Obračal in zvijal je denar, delal načrte in koval naklepe, priganjal slabotne z besedo in silo, vzdržal malosrčne v boju, in je bil brez usmiljenja do dezerterja.

In končno, ko je napočilo zgodnje poletje, se je vse pričelo obračati na bolje. Prišel je dan, ko je Daylight storil nekaj brezprimernege. Odšel je iz pisarne celo uro prej kakor po navadi in to radi tega, ker ga privikrat izza izbruha panike ni čakalo niti eno delo, da bi ga dovršil. Pred odhodom je skočil v zasebno Hegenovo pisarno na kratek pogovor, in ko je vstal, da se poslovi, je dejal:

»Hegan, iz vode smo. Iz denarne polomije prihajamo v imenitni obliki in se izvlačemo iz nje, ne da bi pustili za seboj veliko neplačano poroštvo ali zastavo. Najhujše je za nami in konec je na izpregledu. Treba samo še za par tednov napeti sile, ko pride mogoče samo še kak zaostanek stiske, potem pa se lahko oddahnemo in olinemo v roke.«

Tokrat je izpremenil svoj dnevni program. Namesto da bi se odpeljal naravnost v svoj hotel, je obhodil celo vrsto bar in kavarn, izpil en koktail tu, enega tam, in dva, tri, če je nameril na znanca. Po teh nekako uro trajajočih postajah je stopil v Parthenonsko baro, da se zadnjič pokrepča, preden odide k večerji. Ta čas je alkohol prijetno razgrel celo njegovo bitje, da je bil prav dobre volje. Na vogalu bare se je igralo nekaj mladih ljudi z znano igro, pri kateri so uprli komolce ob baro in si skušali potlačiti drug drugemu roko navzdol. Nek širokoplečat mlad orjak se ni premaknil s komolcem in je vsakomur potisnil rok ob baro, ki se je spustil z njim v to borbo. Daylighta je igra zanimala.

»To je Slossom,« mu je povedal natakar na njegovo vprašanje. »Metalec težkega kladiva je. Letos je pobil vse rekorde, s svetovnim rekordom povrh. Imeniten hrust je.«

Daylight je pokimal, stopil k onemu in mu nastavil roko za borbo.

»Rad bi se malo pokosal z vami, sin-ko, v tem pogledu,« je dejal.

Mladenec se je nasmejaj in sklenil roke z njim; in v Daylightovo začudenje je bila njegova roka tista, ki je bila pritisnjena doli na baro.

»Počakajte,« je zagodrnjal. »Še enkrat. Dejal bi, da to pot nisem bil prav pripravljen.«

(Dalie sledi.)

goslaviji, je težko presoditi vnaprej. Izvrstni internacionalni rezultati vodilnih klubov in reprezentančnega teama so ustvarili italijanskemu nogometu vsekakor izredno ugodno mednarodno pozicijo, katero merodajni faktorji radi poudarjajo in strogo duvajo. Znano je, da priznavajo kvaliteto jugoslovanskega nogometa le z izvestno rezervno. To stališče opirajo zlasti na nesrečni nastop Gradjanskega SK, takratnega državnega prvaka, proti FC Milanu in v Torinu (2 : 8 in 0 : 6) ter na pogoste neuspehe jugoslovanskih klubov v inostranstvu. Venezia nadkričuje nekoliko, po rezultatih sodeč, omenjeni FC Milan ali reško Olimpijo, proti kateri je zgubila Ilirija spomladi na Reki 0 : 3. Za medmestno tekmo Benetke : Dunaj je postavila v team vse igrače razen enega. Moštvo vodi znani dunajski internacionalac Sedlaček, bivši igralec Rapida. — Oba dneva se prične tekma ob 17.30, v slučaju ugodnega vremena oba dni ob 16 predtekma rezervnega moštva Ilirije. Tribunske sedeže se dobe v predprodaji pri trvdki J. Gorec.

Ilirija : Gradjanski SK, Zagreb 4 : 2. Sestava moštva: Ilirija : Miklavčič — Pogačar, Beltram — Dekleva, Zupančič II, Lado — Zupančič I, Podjane, Milan, Oman, Pevalak (Dobertel). — Gradjanski : Mihelič — Polič, Dasović — Remec, Götz, Kersting — Babič, Perška, Potocki, Artl, Pavlekovič. — Sodnik : Kramaršič. — Publike nad 2000. — Gradjanski je bil primoran nastopiti brez Rupeca, Mantlerja in Hitreca, ki so oboleli in v doglednem času ne morejo nastopiti. K temu treba takoj pripomniti, da je bil Rupec izvrstno domačinski po Götzu, nasprotno je bil Kersting, namestnik Hitreca, izrazito slab; tudi odsotnost Mantlerja je pustila v forwardu veliko vrzel. Odločilna za izid tekme je bila razlika med obema napadalnima vrstama, kjer je bila premoč odločno na strani Ilirije. Medtem ko je forward Gradjanskega izgubljal čas z nesmotrim kombiniranjem in se je pogrešalo pri njem prodornosti, je obstajala v napadalni vrsti Ilirije energična poteza na gol, dober start in uspešna, hitra kombinacija, ki je

stremela za ciljem vedno po najkrajši poti. Ostali deli obeh moštva so se kolikor toliko izravnavali. Gradjanskemu je večja tehnična izločenost in rutiniranost nekaterih posameznikov dala od časa do časa premoč v odprtem polju. Izvrstno igro je podal center-half Götz, ki je na tem mestu sigurno boljši od Rupeca, Dasović igra kot branilec preveč riskantno, prišel pa je kot ofenzivni branilec opevan do veljave. Goalman Mihelič ni imel potrebne opore v branilih; napram dobljenim golom je bil brez moči, pokazal pa se je v drugem polčasu pod trajnim pritiskom Ilirije mojstra, kot kakršnega ga poznamo iz njegovih iger v Iliriji in Hermesu.

Ilirija je tvorila mnogo bolj izravnan enot brez vidne slabe točke. Vsi igrači so dobro in požrtvovalno izpolnili svoja mesta, koga posebej pohvaliti, bi ne bilo na mestu. Junior Dekleva je dobro prestal svojo prvo težjo preizkušnjo kot half, Lado je bil zopet enkrat v dobri formi ter je internacionalcu Babiču znal onemogočiti vsako resno akcijo. Branilca sta bila zanesljiva in vztrajna; edini, ki se je zdel indisponiran, je bil vratar Miklavčič. V svoji običajni dobri formi bi skoro gotovo mogel preprečiti oboja uspeha Gradjanskega. V splošnem moštvo še vedno nekoliko predlogo zadržuje žogo. Od svojega protivnika bi se moglo naučiti hitrejšega in natančnejšega oddajanja.

Igra je pričela z napadi Gradjanskega, iz katerih rezultirata dva kola. Obramba Ilirije igra precej nervozno, oddaja se slabo. Forward polagoma razbremenjuje obrambo in preide v napad. V 18. minuti prodor desnega krila Ilirije in kot proti Gradjanskemu, iz katerega se razvije opasna situacija pred golom Gradjanskega. Poduje najde v gneči pot in plasira žogo v levi kot. 1 : 0, velikanjski aplavz. Komaj minuto kasneje starta Poduje pravčasno za lepim predložkom Omana, pobege branilcem in plasira drugič v mrežo. 2 : 0! Nato nekaj nevarnih napadov Gradjanskega in dva kola proti Iliriji. V 33. minuti pade Miklavčič čisto nevarnem strel iz rok. Polocki je na mestu in po-

žene žogo v prazen gol. 2 : 1. Nadaljne obojestranske navale ostanejo brez uspeha in pri stanju 2 : 1 se izmenjajo prostori.

Tudi drugi polčas prične z ofenzivno Gradjanskega, ki jo jako lepo dirigira Perška in ki konča nazadnje v outu. Ilirija čvrsto ripostira. V osmi minuti izrabi Oman pravilno predložko Dobertela ter ostro strelja v desni spodnji kot. 3 : 1. Ilirija vstaja v ofenzivi. Poduje zopet pobege obrambi, Dasović ga dohiti in foultu v kazenskem prostoru. »Enajstko« spremeni Oman z gotovostjo v 4. gol. 4 : 1! Nato zopet napadi Gradjanskega, ki jih zadržuje večinoma obramba, Dekleva reši v zadnjem hipu dve nevarni situaciji, nato iznenadi Artl iz približno 20 m Miklavčiča, ki slabo obrani in že se znajde žogo v mreži. 4 : 2. Do konca nato izravnan igra. Götz in Babič izzoveta ob zaključku nepotreben incident s publiko, ki bi mogel zanj slabo poteči, da ju niso zaščitili in spremlili v garderobo igrači Ilirije. — Sodnik Kramaršič je bil točen in absolutno nepristranski. Napram nekaterim pojavom nediscipline pri gostih bi bilo umestno postopati z večjo odločnostjo.

Izpred sodišča.

Uboj na Trojanah. Za božične praznike je prišel na dopust narednik Franc Lebar, doma od št. Gotharda pri Trojanah. Dne 28. decembra je šel Lebar v Novakovo gostilno v Trojanah, kjer se je v veselje družbi domačinov precej napil. Okoli 12. ure se je napotil s svojo družbo v Učak. Na sedlu ceste je ustavil s potegnjenjo sabljo voz Alojzija Groharja, ki pa je najprej konja pognal v tek. Kmalu nato pa ga je ustavil in je povabil na voz narednikovega brata Petra in pa Franceta Sterbana. Ko sta se ta dva vsedla na voz, je Grohar konja pognal in se je odpravil z družbo do Novakove gostilne. Franceta Lebarja je to silno razjezilo. Šel je za njimi in jih je našel pred gostilno Alojzija Groharja. Tam je napadel z nožnico od sablje Groharja, njegovega hlapca Antona

Simnovca in pa Antona Stora. Tolkel jih je po glavi in kamor je pač priletelo. Ker se Grohar ni hotel z Lebarjem pretepati, je poslal svojega hlapca po orožnike. Na poti pa je srečal Simnovca domačega fanta Avgusta Bervarja, posestnikovega sina iz Hrastnika. Na vprašanje, kam in po kaj hiti, mu je ta povedal, da gre po orožnike, da bodo ukrotili Lebarja. Ko je Bervar to čul, je vprašal Simnovca, če ima pri sebi nož. Ko mu je ta pritrdil, mu je rekel Bervar: »Posodi mi nož in pojdiva nazaj, jaz bom že napravil red.« — Fant mu je res dal nož in to je bilo usodno. Vrnila sta se k Novaku, ki se je še vedno prepiral z Lebarjem. Med prepričkom je udaril Lebar Groharja z nožnico po obrazu tako, da je bil naenkrat ves oblit s krvjo. Grohar je skočil v gostilno da se umakne nasilnežu in izpere rano. Nate se je vrnil s Storum zopet na prosto. Grohar je stopil za Grabnerjev voz, Stor je pograbil Lebarja da bi mu izvil iz rok nožnico, v istem hipu pa ga je udaril Bervar z nožem po glavi. Nato so se vrnili zopet vsi v gostilno. Čez 20 minut se je vrnil v gostilno tudi ranjeni France Lebar. Vsedel se je za peč, kjer se je pa par minut nato onesvestil in padel po tleh. Gostilničar ga je odpeljal takoj k zdravniku na Vransko, ki je ugotovil, da ima Lebar hudo rano na glavi. Na Silvestrovo je Lebar vsled te poškodbe umrl. Zdravnik je ugotovil, da je imel fant predrti temenico in ranjene možgane in je nastopila smrt vsled otrpnjenja dihalnega centra v podaljšanem mozgu. Obtožena sta bila Avgust Bervar kot glavni storilec, njegov tovariš Anton Stor pa kot soudeleženeč, češ, da je pri udarcu Lebarja držal. Pri obravnavi se je zagovarjal Bervar s silobranom. Priznal je, da je res udaril Lebarja z zaprtim nožem po glavi, trdil pa je, da ga je ranil z odprtim nožem kdo drugi, ker je bilo še več fantov navzočih. Stor pa je sploh zanikal vsako udeležbo pri uboju. Ker se tudi pri obravnavi ni moglo natančno ugotoviti cel potek dogodka, je bil Stor oproščen, Bervar pa je bil obsojen na 6 mesecev težke ječe.

Gozdni MANIPULANT

pošten in sposoben za delo in obračun, se išče za neko manjšo gozdno eksploatacijo rudokopne šume v Srbiji. Ponudbe z referencami na: Braća MUNCH, Beograd, Topličin Venac št. 4.

IŠČE SE

PISARNIŠKI uradnik

za pisarno premožovnika v Beogradu s popolnim znanjem srbskega in nemškega jezika v govoru in pisavi s prakso v korespondenci in pisarniškem delu. Ponudbe s prepisi spričeval, zahtev plače na: Braća MUNCH, Beograd, Topličin Venac 4.

Izvežban URADNIK

za administrativne agende premožovnika v Srbiji se išče. Pogoji: perfektno znanje srbsko-hrvatskega in nemškega jezika v govoru in pisavi. Ponudbe z referencami, prepisi spričeval in označbo plače na: Braća MUNCH, Beograd, Topličin Venac 4.

DOJILJA

še sprejme takoj. Naslov pri upravi pod številko 3428.

KUHARICA

poštena in pridna, v kuhinji dobro izvežbana, želi službe v župnišču. — Ponudbe pod št. 3452 upravi »Slovenca«.

Likarice

za perilo in obleke, dobro izvežbane, se sprejmejo za takoj. — Naslov BELIHAR & VELEPIČ, Spodnja Šiška — Kolodvorska ul. 150. 3417

Brivski pomočnik

samost. v brivju in striž., ne pol 20 let, se sprejme takoj ali do 1. jun. V poštev pridejo samo dobre moči. — Matija BUKOVČAN, Kralja Petra c. 27 — Celje. 3475

Blagajničarka

vešča vseh pisarniških del, se takoj sprejme. Služba stalna. — Samo pisemne ponudbe s prepisi spričeval na naslov, kateri se poizve v upravi lista pod številko 3481.

Službo kontoristinja

ali blagajničarke išče gospodična, vešča slov., nemškega in italijanskega jezika. Ponudbe na upravo pod: »korespondentinja« 3492.

NAJBOLJŠA

REKLAMA

so oglasi v »Slovenca«.

Viničarja

popolno veščega za samostojno vodstvo posestva v obsegu 35 oral v Zagorju (Hrvat.), oženi, po možnosti brez otrok, ali mladega ne-ženjenega, išče JAKOB SPITZER, Krapina. 3487

SPREJME se več dobro

izvežbanih

krojaških pomočnikov

za konfekcijsko delo. Samostojni kroj, mojstri dobe proti garanciji delo na dom. Vprašati na Emonske cesti št. 8, I. nadstropje: Konfekcijska tovarna Fran Derenda in Komp., Ljubljana. 3503

Savinjčani!

Najcenejše kupite vsako vrstno OPEKO, prvovrstne kakovosti iz najboljših opokarn Slovenije, ter trajna zaloge in prodaja vsake množine pri G. AGLIČU, postaja Rečica ob Paki. 3488

KOŠNJA!

Zadruga »Stan in Dom« oddaja na svojem mestu na Tržaški cesti ob državni drevesnici prvo košnjo trave. Informacije daje v petek ob 17. do 19. ure na Aleksandrovi cesti št. 5, in pri ogledu na licu mesta, ki se bo vršil na binkoštno nedeljo ob 10 dopoldne. — Ponudbe je poslati na »Stan in Dom«, Aleksandrova cesta 5 — do 4. junija 1925.

Spalna oprava

skoraj nova, orehov les, za dve osebi, naprodaj. MED HMELENIKI št. 2, Ljubljana.

60 praznih

SODOV

vporabljenih za mineralna olja in dr., vsebina ca. 300 do 360 litrov, po ugodni ceni naprodaj pri trvdki »ETA«, KAMNIK. 3505

Okna!

16 kom. 1.40 x 0.90 m z veterničami (polknami), 2 kom. dvokrilnih vrat 2 x 2.50 m, iz železne pločevine, več večjih oken z omrežjem in brez omrežja, pripr. za skladišče ali delavnico, vsled prezidave v Ljubljani poceni naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod številko 3490.

ZASTONJ

poslujemo na cenj. zahtevo naš bogato ilustr. katalog. Mi vodimo vse predmete, kakor manufakturo, konfekcijo, kratko in pleteno robo, perilo, čevlje, kuhinjsko posodo, parfumerijo, galanterijo, čokolado itd. Kastner in Ohler, trg in odprema hiša, Zagreb. 3476

št. 3685/25.

Razpis.

ZUPANSTVO TRBOVLJE razpisuje

stavbo dvonadstropne stanovanjske hiše

za občinske nastavnice, in sicer: zidarsko, tesarsko, krovsko, kleparsko, mizarstvo, ključarsko, steklarsko, pleskarsko, slikarsko in pečarsko delo.

Ponudbe se naj pošljejo do 15. junija t. l. Načrti so razpoloženi v občinski pisarni med uradnimi urami.

ZUPANSTVO OBČINE TRBOVLJE.

Gerent: Kokalj.

TRI PARCELE

takoj naprodaj. 500—600 m². Ljubljana, Prule 8. 3484

LESNI KATRAN

za konzervir. novih lesenih stavb, dalje Blauholzextrakt in 100 m žične vrvi prodam. — Ponudbe pod LESNI KATRAN št. 3478 na upravo.

Brinovec pristen, iz rdečega brinja, zdravilen za ledice vodenico, ker je zelo odvajajoč, se dobi pri Val. Sirle, Ljubljana, Poljanska cesta.

Staro, dobro ohranjeno

POHIŠTVO

starinske vrednosti, se bo razprodajalo v torek, dne 2. junija ob 9. uri naprej v Kolodvorski ulici št. 34, III. nadstropje, levo.

Pianino dobro ohranjen, križem strunan, panzer plošča, ceno naprodaj. — Naslov v upravi »Slovenca« pod številko 3491.

»WERTHEIM«

BLAGAJNE in JEKLENE denarne OMARE za vzidanje priporočila Ljubljanske komercialna družba, Ljubljana, Bleiweisova 18.

KDO HOČE

NAJCENEJE ZIDATI?

POZOR! — Nov način zidanja, 30 odst. prihranka, majhne hišice od 20.000 Din kompletno izgotovljene. — Naročajo načrte edino le pri Dragotin Korošec, Rečica ob Paki; pišite po pojasnila, priložite 2.— Din za odgovor. 2960

Otroški vozički sportni in luksuzni po najnižji ceni in največja zaloge. Prodaja na obroke, ceniki franko. Tribuna F. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozičkov Ljubljana, Karlovska cesta 4.

Dobro idoča TRGOVINA z meš. blagom, na deželi, se odda v najem samostojni gospodini. Potreben kapital za prevzem inventar. 25.000 Din. — Ponudbe pod »Ugodna prilika« na upravo lista.

NAPRODAJ

pritlična hiša

v Slovenjem gradcu, s tremi sobami, pripravnica za vsako obrt. K hiši spada tudi vrt in gozd. Poizve se pri G. Fr. Koller, Slovenji gradec.

3470

Ugodni nakup!

Radi prenovitve moje trgovine se po jako nizkih cenah razprodaja: Obleke, dežni plašči, perilo, klobuke, čevlje, sandale, potne košare, čepice, nogavice itd. — Samo pri

Anton Tkalec, Maribor,

GLAVNI TRG št. 4.

Oglas.

Oficirskom domu u Tivatu potreban je poduzetnik ili poduzetnica za vodenje kuhinje i kantine u vlastitoj režiji. — Reflektira se samo na iskusnog kuhara ili kuharicu. — Ponude sa svedodžbama dostaviti na UPRAVU OFICIRSKOG DOMA U TIVATU DO 15. juna o. g. — Potanje informacije dati će se najozbiljnijim konkurentima prije sklapanja ugovora. 3414

P I 150/24—33.

3483

Prostovoljna dražba.

Dne 12. junija 1925 se prodajo:

I. ob 9. uri ob Večni poti parceli št. 847, gozd, in 424, gozd »Mostec« in »Rakovnik« d. o. Zgor. Šiška. II. ob 14. uri na domu prekljanega lastnika Ivana Sirkovca v Ljubljani VII — Sv. Jerneja cesta št. 44, razne pritlikline, kakor vozovi itd. in premičnine ter pod. Pojasnila se dobe pri podpisanim sodišču soba 33.

Okrajno sodišče v Ljubljani, odd. I., dne 18. maja 1925.

Nasha nad vse ljubljana soproga, skrbna mama, stara mama, sestra, tela, svakinja in tašča, gospa

Iva Slanovic roj. Justin

soproga poduradnika juž. žel. v pok.

nas je danes, vdana v voljo božjo, previdena s tolažili sv. vere, zapustila, preselivši se na oni boljši svet. — Truplo nepozabne pokojnice položimo k večnemu počitku na pokopališče pri Sv. Križu, kamor se vrši pogreb v petek, 29. t. m. ob 4 popoldne iz hiše žalosti, Krakovska ulica št. 11.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v trnovski župni cerkvi. — Vsi, ki ste poznali njeno blago srce, ohranite ji prijazen spomin. Ljubljana, dne 27. maja 1925.

Fran Slanovic, soproj. — Iva poroč. Selan, Fran, Karel, Pavla poroč. Pogačnik, Marta, Ivan, Marija poroč. Antoniolli, Doro, Cika poroč. Miškec, Edi, Greti poroč. Drenovec, otroci, in ostali sorodniki.

Zahvala.

Za vse dokaze toplega sočutja ob prerani izgubi našega dobrega soproga, očeta, brata in svaka, gospoda

Pavla Goljarja

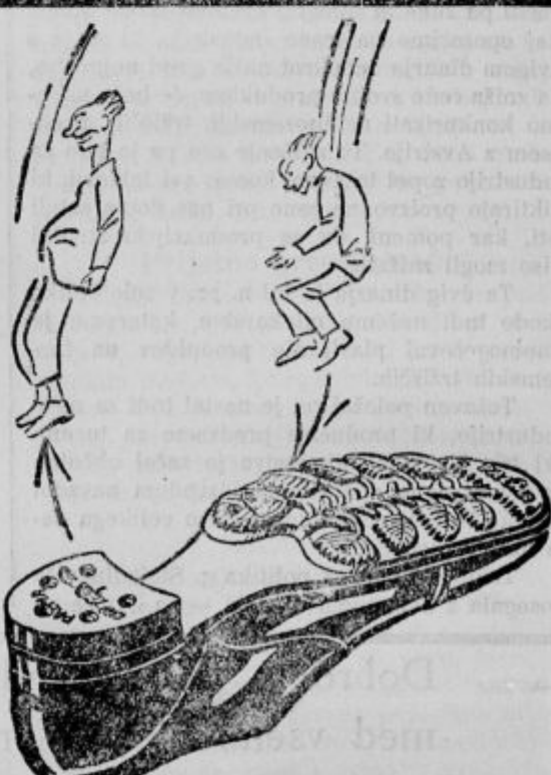
gostilničarja in mesarja

se najlepše zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti ali so na katerikoli način sočustvovali z nami.

Posebno zahvalo smo pa dolžni gosp. dr. Travnerju za njegovo naklonenost in prvo pomoč, nadalje preč. duhovščini, Sokolu in požarni brambji za častno spremstvo, gg. pevcem da ubrano in genljivo, v srce segajoče petje ter vsem drugim društvom in prijateljem za ogromno spremstvo in pa prekrasno cvetje in vence.

Dravljje, dne 25. maja 1925.

Žalujoča družina in sorodniki.

PALMA

Kaučuk podpetniki in podplati vzdržijo vsako vreme, so prožni in higijenični

Za Binkošti se priporoča

Cvetličarna „Nizza“

DNEVNO SVEŽE CVETJE NA DROBNO IN NA DEBELO. — SPREJEMA NAROCILA ZA ŠOPKE, VENCE, ARANŽIRANJE IN DEKORACIJE DVORAN.

LJUBLJANA, Prešernova ulica 30.

Fani Hvala.

Letošnje košnjo trave in nemške detelje

bo prodajal na binkoštni ponedeljek, dne 1. junija 1925 ob 2. uri popoldne IVAN KNEZ iz Ljubljane pri »Ančnikovem« kozolcu v Spodnji Šiški.

Gostilna pri »Kovaču«

KOLODVORSKA ULICA

nudi najboljša štajerska, dolenska in dalmatinska VINA. — Pristna DOMAČA in SRBSKA KUHINJA. — Dnevno čevabčiči in raznjiči. — Vsako soboto in nedeljo pečenje na ražnju. — Vedno sveže PIVO.

Se priporoča A. MODIC.

POZOR!

Hotel Sv. Duh ob Boh. jezeru

je OTVORJEN OZIR. JE OSKRBOVAN CELO LETO. Priznana dobra kuhinja. Točijo se izborna VINA. Postrežba točna in solidna, cene zmerne. — Za obilen obisk se priporoča FELIKS SELJAK, hotelir.